



LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S
DĖL PROJEKTŲ ADMINISTRAVIMO IR FINANSAVIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO

2007 m. gruodžio 19 d. Nr. 1443

Vilnius

Igyvendindama Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1139 (Žin., 2007, Nr. [114-4637](#)) (toliau vadinama – Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklės), 5.2 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Projektų administravimo ir finansavimo taisykles (pridedama).
2. Paveisti parengti ir patvirtinti nuo šio nutarimo įsigaliojimo:
 - 2.1. Finansų ministerijai:
 - 2.1.1. per vieną mėnesį:
 - 2.1.1.1. Metodinius nurodymus dėl Projektų finansavimo sąlygų aprašo;
 - 2.1.1.2. paraiškos dėl projekto finansavimo bendrosios (A) dalies formą ir jos pildymo instrukciją;
 - 2.1.1.3. Paraiškų dėl projektų finansavimo registravimo numerių ir kodų suteikimo taisykles;
 - 2.1.1.4. metodinius nurodymus vertintojams dėl projektų atitikties bendriesiems Stėbėsenos komiteto patvirtintiems projektų atrankos kriterijams vertinimo;
 - 2.1.2. per 2 mėnesius:
 - 2.1.2.1. projektų tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaitos formą;
 - 2.1.2.2. projektų, gautų konkurso būdu, naudos ir kokybės vertinimo ataskaitos formą;
 - 2.1.2.3. projektų finansavimo ir administravimo sutarties formą;
 - 2.1.2.4. mokėjimo prašymo formą;
 - 2.1.2.5. paraiškos asignavimų valdytojui formą;
 - 2.1.2.6. įgyvendinančiosios institucijos atliekamos projekto patikros vietoje (projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje) lapo formą;
 - 2.1.2.7. tarpinės ir galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitų formas;
 - 2.1.2.8. Finansų inžinerijos priemonių administravimo ir finansavimo taisykles;
 - 2.1.3. per 3 mėnesius:
 - 2.1.3.1. Europos Sąjungos struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos naudojimo taisykles (2007–2013 metų laikotarpiui);
 - 2.1.3.2. Visuotinių dotacijų priemonių administravimo ir finansavimo taisykles;
 - 2.1.3.3. Ūkio subjektų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo ir priežiūros tvarkos aprašą;

2.2. ministerijoms ir (ar) kitoms valstybės institucijoms, kurioms Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklėse pagal kompetenciją priskirta atsakomybė už bendrai finansuojamus iš Europos Sąjungos fondų lėšų ūkio sektorius, veiksmų programų prioritetų ir jų įgyvendinimo priemonių planavimą ir įgyvendinimą, ir įgyvendinančiosioms institucijoms per 3 mėnesius – Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėms, patvirtintoms šiuo nutarimu, taikyti ir jų nuostatomis įgyvendinti reikalingus teisės aktus, numatytus Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 8, 9, 18, 19, 33, 41, 46, 55, 94, 123, 154, 184 punktuose ar 213 punkte.

Ministras Pirmininkas

Gediminas Kirkilas

Finansų ministras

Rimantas Šadžius

PROJEKTŲ ADMINISTRAVIMO IR FINANSAVIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės (toliau vadinama – šios Taisyklės) nustato projektų, įgyvendinamų pagal Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programą, patvirtintą Europos Komisijos 2007 m. rugsėjo 24 d. sprendimu Nr. K(2007)4475, Ekonomikos augimo veiksmų programą, patvirtintą Europos Komisijos 2007 m. liepos 30 d. sprendimu Nr. K(2007)3740, Sanglaudos skatinimo veiksmų programą, patvirtintą Europos Komisijos 2007 m. liepos 30 d. sprendimu Nr. K(2007)3738 (toliau kartu vadinama – veiksmų programos) (išskyrus veiksmų programų techninės paramos prioritetus), bendrai finansuojamų iš Europos Sąjungos (toliau vadinama – ES) fondų lėšų (toliau vadinama – projektai), atrankos būdus, kvietimų teikti paraiškas, projektų vertinimo ir atrankos, projektų tinkamoms išlaidoms finansuoti skiriamų ES fondų ir (ar) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų dydžio nustatymo, išlaidų apmokėjimo, projektų administravimo ir skundų nagrinėjimo tvarką, taip pat ministerijų ir (ar) kitų valstybės institucijų, kurioms Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1139 (Žin., 2007, Nr. [114-4637](#)) (toliau vadinama – Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklės), pagal kompetenciją priskirta atsakomybė už bendrai finansuojamus iš ES fondų lėšų ūkio sektorius, veiksmų programų prioritetų ir jų įgyvendinimo priemonių planavimą ir įgyvendinimą (toliau vadinama – ministerija ir (ar) kita valstybės institucija), įgyvendinančiųjų institucijų, pareiškėjų ir projektų vykdytojų veiksmus administruojant ir finansuojant projektus.

2. Šios Taisyklės parengtos vadovaujantis 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1783/1999 (OL 2006 L 210, p. 1) (toliau vadinama – Reglamentas Nr. 1080/2006), 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1081/2006 dėl Europos socialinio fondo ir panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1784/1999 (OL 2006 L 210, p. 12) (toliau vadinama – Reglamentas Nr. 1081/2006), 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1083/2006, nustatančiu bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1260/1999 (OL 2006 L 210, p. 25) (toliau vadinama – Reglamentas Nr. 1083/2006), 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1084/2006, įsteigiančiu Sanglaudos fondą ir panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1164/94 (OL 2006 L 210, p. 79) (toliau vadinama – Reglamentas Nr. 1084/2006), 2006 m. gruodžio 8 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1828/2006, nustatančiu Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo, ir Europos Parlamento bei Tarybos reglamento (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo įgyvendinimo taisyklės (OL 2006 L 371, p. 1) (toliau vadinama – Reglamentas Nr. 1828/2006), Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklių ir Vykdomų pagal Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir ją įgyvendinančias veiksmų programas projektų išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1179 (Žin., 2007, Nr. [117-4789](#)) (toliau vadinama – Išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklės), nuostatomis.

3. Ekonomikos augimo veiksmų programos finansų inžinerijos priemonėms taikomos Finansų ministerijos patvirtintos Finansų inžinerijos priemonių administravimo ir finansavimo taisyklės.

4. Jeigu teikiamos visuotinės dotacijos, taikomos Finansų ministerijos patvirtintos Visuotinių dotacijų priemonių administravimo ir finansavimo taisyklės.

5. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Galutinė projekto įgyvendinimo ataskaita – įgyvendinus projekto veiklas projekto vykdytojo užpildyta ir įgyvendinančiajai institucijai pateikta Finansų ministerijos patvirtintos formos projekto įgyvendinimo ataskaita.

Galutinis mokėjimo prašymas – įgyvendinus projekto veiklas projekto vykdytojo pateiktas įgyvendinančiajai institucijai mokėjimo prašymas.

Mokėjimo prašymas – projekto vykdytojo užpildytas ir įgyvendinančiajai institucijai pateiktas Finansų ministerijos patvirtintos formos prašymas apmokėti ir (ar) kompensuoti projekto išlaidas.

Paraiška asignavimų valdytojui – įgyvendinančiosios institucijos pagal Finansų ministerijos patvirtintą formą parengta ir pateikta ministerijai ar kitai valstybės institucijai, pagal kompetenciją atsakingai už bendrai finansuojamus iš ES fondų lėšų ūkio sektorius, mokėjimo paraiška išmokėti lėšas projekto vykdytojui.

Projekto finansavimo pradžia – projekto finansavimo ir administravimo sutarties įsigaliojimo data.

Projekto finansavimo pabaiga – galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos patvirtinimo data.

Projekto veiklų įgyvendinimo pradžia – projekto finansavimo ir administravimo sutartyje numatyta pirmosios projekto veiklos pradžios data.

Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga – projekto finansavimo ir administravimo sutartyje nustatyta išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos data, iki kurios turi būti pabaigtos visos projekto veiklos ir patirtos visos su projekto įgyvendinimu susijusios tinkamos finansuoti išlaidos.

Tarpinė projekto įgyvendinimo ataskaita – projekto vykdytojo, įgyvendinančio iš Europos socialinio fondo finansuojamą projektą, teikiama įgyvendinančiajai institucijai Finansų ministerijos patvirtintos formos projekto įgyvendinimo ataskaita (dėl Reglamento Nr. 1081/2006 10 straipsnyje išdėstytų nuostatų įgyvendinimo).

Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka reglamentuose Nr. 1083/2006 ir Nr. 1828/2006, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklėse ir Išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklėse vartojamas sąvokas.

II. PROJEKTŲ PLANAVIMAS

VALSTYBĖS IR REGIONŲ PROJEKTŲ PLANAVIMAS

6. Pagal Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklių nuostatas ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos, atsakingos už atitinkamų veiksmų programų prioritetų ir jų įgyvendinimo priemonių lėšų planavimą, planuoja valstybės projektus atsižvelgdamos į nacionalinių strateginio planavimo dokumentų, strateginių veiklos planų ir (ar) institucijų programų bei kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas.

7. Pagal Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklių nuostatas regionų plėtros tarybos planuoja regionų projektus vadovaudamosi atitinkamo regiono plėtros planu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintu Regionų projektų atrankos tvarkos aprašu ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

8. Valstybės projektų planavimas ir atranka atliekami pagal atsakingos ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos patvirtintą Valstybės projektų planavimo tvarkos aprašą. Regionų projektų planavimas ir atranka atliekami vadovaujantis Regionų projektų atrankos tvarkos aprašu. Valstybės ir regionų projektų planavimas turi būti organizuojamas laikantis šių nuostatų:

8.1. Valstybės ir regionų projektai planuojami vadovaujantis veiksmų programomis, veiksmų programų priedais taip, kad būtų galima įsitikinti, jog projektai suplanuoti skaidriai ir vadovaujantis Stebėsenos komiteto patvirtintais projektų atrankos kriterijais.

8.2. Valstybės ir regionų projektai planuojami sudarant ir patvirtinant valstybės ir regionų projektų sąrašus, kuriuose nurodoma:

8.2.1. projekto pavadinimas;

8.2.2. pareiškėjas;

8.2.3. projekto aprašymas (nurodomas pagrindinis tikslas ir siektini rezultatai);

8.2.4. preliminarį projekto vertę, preliminarį ES fondų lėšų sumą ir informacija apie kitus projekto finansavimo šaltinius;

8.2.5. numatoma projekto veiklų įgyvendinimo pradžia ir preliminarį projekto veiklų įgyvendinimo trukmę;

8.2.6. paraiškos dėl projekto finansavimo (toliau vadinama – paraiška) pateikimo įgyvendinančiajai institucijai terminas;

8.2.7. kita reikiama informacija.

8.3. Valstybės ir regionų projektų sąrašai turi būti sudaromi taip pat atsižvelgiant į išlaidų patyrimo prognozes ir projektų parengtumo lygį taip, kad būtų užtikrinta, jog ES fondų lėšos nebus prarastos pagal Reglamento Nr. 1083/2006 93 straipsnio nuostatas.

9. Sudariusi ir patvirtinusi valstybės projektų sąrašą, atsakinga ministerija ir (ar) kita valstybės institucija per 5 darbo dienas nuo projektų sąrašo patvirtinimo dienos paskelbia jį ES struktūrinės paramos svetainėje (toliau vadinama – svetainė) www.esparama.lt ir raštu pateikia įgyvendinančiajai institucijai. Įgyvendinančioji institucija ne vėliau kaip prieš 2 mėnesius iki projektų sąrašo nurodytos galutinės paraiškos pateikimo įgyvendinančiajai institucijai dienos projektų sąrašo nurodytų projektų pareiškėjams išsiunčia pasiūlymą pateikti paraišką, nurodymą pareiškėjui žinotiną informaciją apie šių Taisyklių 13 punkte nustatytus dokumentus. Įgyvendinančiosios institucijos ir pareiškėjo bendru sutarimu gali būti nustatomas trumpesnis paraiškų pateikimo terminas.

10. Regiono plėtros tarybai sudarius ir patvirtinus regionų projektų sąrašą, regiono plėtros tarybos sekretoriatas nedelsdamas raštu pateikia jį Vidaus reikalų ministerijai, atsakingai ministerijai ir (ar) kitai valstybės institucijai ir įgyvendinančiajai institucijai. Vidaus reikalų ministerija per 5 darbo dienas nuo projektų sąrašo gavimo dienos paskelbia jį svetainėje www.esparama.lt. Įgyvendinančioji institucija ne vėliau kaip prieš 2 mėnesius iki projektų sąrašo nurodytos galutinės paraiškos pateikimo įgyvendinančiajai institucijai dienos projektų sąrašo nurodytų projektų pareiškėjams išsiunčia pasiūlymą pateikti paraišką, nurodymą pareiškėjui žinotiną informaciją apie šių Taisyklių 13 punkte nustatytus dokumentus. Trumpesnis paraiškų pateikimo terminas gali būti nustatomas tik įgyvendinančiosios institucijos ir pareiškėjo bendru sutarimu.

11. Valstybės ir regionų projektų sąrašuose numatytų paraiškų rengimo priežiūrai užtikrinti atsakinga ministerija ir (ar) kita valstybės institucija arba regiono plėtros taryba gali įpareigoti pareiškėją sudaryti priežiūros komitetą, į kurį būtų pakviesti atsakingos ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos arba atitinkamos regiono plėtros tarybos atstovai, socialiniai ir ekonominiai partneriai, ekspertai ir kitų institucijų ir (ar) įstaigų atstovai, o stebėtojo teisėmis – įgyvendinančiosios institucijos atstovai.

12. Ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos patvirtintas valstybės projektų sąrašas arba regiono plėtros tarybos patvirtintas regionų projektų sąrašas negali būti laikomi galutiniu sprendimu projektą bendrai finansuoti iš ES fondų lėšų. Galutinis sprendimas priimamas šių Taisyklių V skyriuje nustatyta tvarka atlikus projekto vertinimą.

13. Iki valstybės ir regionų projektų sąrašo sudarymo, patvirtinimo ir pateikimo atitinkamai įgyvendinančiajai institucijai turi būti parengti ir patvirtinti šių Taisyklių 18.1–18.3 ir 18.5 punktuose nurodyti dokumentai. Šių dokumentų rengimui, tvirtinimui ir keitimui taikomi šių Taisyklių 19–22, 29 ir 110 punktuose nustatyti reikalavimai. Patvirtinti dokumentai turi būti paskelbti pagal šių Taisyklių 26 punkto nuostatas.

DIDELĖS APIMTIES PROJEKTAI

14. Didelės apimties projektai planuojami vadovaujantis šių Taisyklių 6–13 punktuose nustatytais valstybės projektų planavimo principais ir tvarka. Informacija apie didelės apimties projektus pateikta veiksmų programose.

15. Didelės apimties projektai rengiami vadovaujantis reikalavimais, nustatytais Reglamento Nr. 1083/2006 39 ir 40 straipsniuose, Europos Komisijos parengtu dokumentu „Ekonominės naudos analizės atlikimo metodinės gairės“ (angl. *Guide to cost-benefit analysis of investment projects*) – pildomos ir pateikiamos paraiškos formos, nustatytos Reglamento Nr. 1828/2006 XXI ir XXII prieduose, ir duomenys, nustatyti to paties Reglamento XX priede.

16. Pareiškėjui parengus didelės apimties projekto paraišką, ji teikiama įgyvendinančiajai institucijai, kuri šių Taisyklių nustatyta tvarka atlieka administracinės atitikties, taip pat projekto tinkamumo finansuoti vertinimą. Kartu su projekto tinkamumo finansuoti vertinimu paraiška pateikiama ministerijai ir (ar) kitai valstybės institucijai, kurios, patikrinusios projekto atitikties nacionalinės (-ių) strategijos (-ų) ir (ar) teisės aktų nuostatomis, pateikia paraišką vadovujančiajai institucijai. Vadovujančioji institucija pateikia didelės apimties projektą Europos Komisijai.

17. Komisijai priėmus sprendimą dėl didelės apimties projekto finansavimo, ministerija ir (ar) kita valstybės institucija priima sprendimą dėl finansavimo iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojų programų, kuriose joms numatytos ES fondų lėšos ir (ar) bendrojo finansavimo lėšos, skirtos veiksmų programų prioritetų įgyvendinimo priemonėms finansuoti (toliau vadinama – projekto finansavimas), ir šių Taisyklių nustatyta tvarka sudaroma projekto finansavimo ir administravimo sutartis, atliekami mokėjimai ir projekto įgyvendinimo priežiūra.

III. PROJEKTŲ KONKURSO ORGANIZAVIMAS

KVIETIMO TEIKTI PARAIŠKAS DOKUMENTAI IR KVIETIMO PASKELBIMAS

18. Kai projektai, kuriems bendrai finansuoti ketinama skirti ES fondų lėšų, atrenkami konkurso būdu, prieš skelbiant kvietimą teikti paraiškas dėl projektų finansavimo (toliau vadinama – kvietimas teikti paraiškas; kvietimas), turi būti parengti ir patvirtinti šie dokumentai (toliau vadinama – kvietimo teikti paraiškas dokumentai):

18.1. veiksmų programos priedo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės, atitinkamos prioriteto įgyvendinimo priemonės aprašymas;

18.2. Projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas atsakingos ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos;

18.3. paraiškos dėl projekto finansavimo forma, kurios bendrosios (A) dalies formą ir jos pildymo instrukciją patvirtina Finansų ministerija, o specialiosios (B) dalies formą ir jos pildymo instrukciją – atsakinga ministerija ir (ar) kita valstybės institucija;

18.4. kvietimo teikti paraiškas skelbimo pavyzdinė forma, patvirtinta atsakingos ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos;

18.5. projektų finansavimo ir administravimo sutarties forma, patvirtinta Finansų ministerijos.

19. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, rengdamos Projektų finansavimo sąlygų aprašą, bendradarbiauja su įgyvendinančiąja institucija. Vadovaujančiai institucijai paprašius, prieš tvirtindama Projektų finansavimo sąlygų aprašą, ministerija ir (ar) kita valstybės institucija jo projektą turi suderinti su vadovaujančiąja institucija. Vadovaujančioji institucija apie prašymą suderinti Projektų finansavimo sąlygų aprašo projektą informuoja ministeriją ir (ar) kitą valstybės instituciją ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki jo patvirtinimo datos, nustatytos ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos patvirtintame priemonių įgyvendinimo plane.

20. Pagal Finansų ministerijos patvirtintus Metodinius nurodymus dėl Projektų finansavimo sąlygų aprašo kiekvienai veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonei tvirtinamas bent vienas Projektų finansavimo sąlygų aprašas, atsižvelgiant į tai, kad kvietimas teikti paraiškas gali būti skelbiamas pagal atskiras veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonės remiamas veiklas arba atskiras pareiškėjų grupes. Ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos gali taikyti vieną Projektų finansavimo sąlygų aprašą keliems kvietimams teikti paraiškas pagal tą pačią priemonę.

21. Paraiškos bendrosios (A) dalies forma yra vienoda visoms veiksmų programų prioritetų įgyvendinimo priemonėms. Specialiosios (B) dalies forma taikoma pagal konkrečią veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonę, pagal kurią skelbiamas kvietimas teikti paraiškas, teikiamiems projektams.

22. Spręsdama dėl paraiškos specialiosios (B) dalies turinio bei struktūros ir priedų skaičiaus, atsakinga ministerija ir (ar) kita valstybės institucija privalo atsižvelgti į šiuos reikalavimus:

22.1. prašoma informacija turi būti būtina siekiant įvertinti pareiškėjo ir (ar) partnerių tinkamumą, projekto pagrįstumą ir atitiktį veiksmų programos priede ir Projektų finansavimo sąlygų apraše išdėstytais sąlygomis;

22.2. apie projektus, iš kurių gaunamos pajamos, turi būti pateikiama reikiama informacija, kad būtų galima nustatyti didžiausią projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumą ir didžiausią Europos Komisijai tinkamų deklaruoti išlaidų sumą pagal Reglamento Nr. 1083/2006 55 straipsnį;

22.3. turi būti pateikiama informacija apie gautą ir (ar) gaunamą viešąjį finansavimą (įskaitant tuos pačius reikalavimus atitinkančioms išlaidoms skirtą valstybės pagalbą, taip pat per 3 pastaruosius metus skirtą *de minimis* pagalbą);

22.4. pareiškėjo neturi būti prašoma pateikti nepagrįstai daug informacijos ir pažymų, kurios nebūtų svarbios vertinant paraiškas, o tik apsunkintų paraiškos parengimą;

22.5. pateikiamos informacijos ir dokumentų kiekis turi būti nustatytas atsižvelgiant į tai, kurie dokumentai ir informacija yra būtini paraiškos vertinimo metu, o kurie gali būti pateikiami prieš projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymą. Dokumentai ir informacija, kuriuos pareiškėjas turi pateikti prieš pasirašydamas projekto finansavimo ir administravimo sutartį, turi būti nustatyti iš anksto paraiškos specialiojoje (B) dalyje;

22.6. tikrinant pareiškėjo tinkamumą ir projekto pagrįstumą, turi būti naudojamos esamos valstybės institucijų duomenų bazės ir registrai.

23. Pareiškėjas ir (ar) partneriai kartu su paraiška turi pateikti paraiškos specialiojoje (B) dalyje nurodytus dokumentus ir informaciją.

24. Jeigu paraiška teikiama kartu su partneriais, prie paraiškos turi būti pridėdama partnerių pasirašyta deklaracija, kad visi partneriai yra susipažinę su teikiamu projektu, savo teisėmis ir pareigomis įgyvendinant projektą.

25. Kvietimo teikti paraiškas skelbime turi būti nurodyta:

25.1. kvietimo teikti paraiškas pavadinimas;

25.2. veiksmų programa, prioritetas, jo įgyvendinimo priemonė, remiamos veiklos sritys;

25.3. įgyvendinančiosios institucijos, skelbiančios kvietimą teikti paraiškas, pavadinimas, buveinės adresas, telefono ir fakso numeriai, elektroninio pašto adresas ir adresas, kuriuo galima gauti papildomą informaciją, jeigu šis adresas skiriasi nuo įgyvendinančiosios institucijos adreso;

25.4. galimi pareiškėjai;

25.5. galutinis paraiškų pateikimo terminas;

25.6. informacija, kur galima gauti kvietimo teikti paraiškas dokumentus;

25.7. kita reikiama informacija.

26. Institucijos, atsakingos už šių Taisyklių 18 punkte nurodytų dokumentų rengimą ir tvirtinimą, paskelbia juos, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos įstatymu (Žin., 1993, Nr. [12-296](#); 2002, Nr. 124-5626), ir svetainėje www.esparama.lt pagal šių Taisyklių 34 punkto nuostatas.

27. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija po šių Taisyklių 18 punkte nurodytų dokumentų įsigaliojimo informuoja apie tai įgyvendinančiąją instituciją ir suderinusi su įgyvendinančiąja institucija nustato kvietimo teikti paraiškas paskelbimo datą. Įgyvendinančioji institucija kvietimo teikti paraiškas skelbimą spausdina lietuvių kalba „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“, svetainėje www.esparama.lt ir bent viename iš šalies dienraščių. Įgyvendinančioji institucija kvietimo teikti paraiškas skelbimą gali papildomai išspausdinti ir kituose leidiniuose. Įgyvendinančioji institucija, užtikrindama lygiateisiškumo principo įgyvendinimą, savo nuožiūra pasirenka papildomus leidinius, skelbimo būdus ir priemones, atsižvelgdama į tai, kokios iš jų efektyviausiai informuotų tikslines pareiškėjų grupes pagal kiekvieną kvietimą teikti paraiškas.

28. Rekomenduojama laikytis principo, kad paraiškos būtų priimanamos 2 mėnesius po kvietimo teikti paraiškas paskelbimo dienos, tačiau ministerija ir (ar) kita valstybės institucija kvietimo teikti paraiškas skelbime gali nustatyti ir kitą laikotarpį.

KVIETIMO TEIKTI PARAIŠKAS DOKUMENTŲ KEITIMAS

29. Kvietimo teikti paraiškas dokumentų keitimo procedūra priklauso nuo to, ar juose keičiama informacija gali turėti įtakos paraiškos vertinimo rezultatams. Konkrečiai:

29.1. Jeigu kvietimo teikti paraiškas dokumentuose keičiama informacija nėra esminė, t. y. nekeičianti paraiškų pateikimo sąlygų ir negalinti turėti įtakos paraiškų vertinimo rezultatams, ministerija ir (ar) kita valstybės institucija apie sprendimą keisti kvietimo teikti paraiškas dokumentus informuoja įgyvendinančiąją instituciją, parengia ir patvirtina kvietimo teikti paraiškas dokumentų pakeitimus. Po to, kai ministerija ir (ar) kita valstybės institucija paskelbia pakeistus kvietimo teikti paraiškas dokumentus šių Taisyklių 26 punkte nustatyta tvarka, įgyvendinančioji institucija apie dokumentų keitimą raštu informuoja pareiškėjus, pateikusius paraiškas, ir atsižvelgdama į dokumentų keitimo turinį paprašo pareiškėjų per rašte nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 15 darbo dienų nuo rašto išsiuntimo dienos, pateikti atitinkamą informaciją ar patikslinti paraišką.

29.2. Jeigu kvietimo teikti paraiškas dokumentuose keičiama informacija yra esminė, keičianti paraiškų pateikimo sąlygas ir galinti turėti įtakos paraiškų vertinimo rezultatams, ministerija ir (ar) kita valstybės institucija informuoja vadovaujančiąją ir įgyvendinančiąją institucijas apie būtinybę keisti kvietimo teikti paraiškas dokumentus, suderinusi su vadovaujančiąja institucija, sustabdo paraiškų priėmimą ir vadovaujančiosios institucijos prašymu derina su ja pakeistus kvietimo teikti paraiškas dokumentus. Vadovaujančioji institucija apie prašymą derinti pakeistus dokumentus informuoja ministeriją ir (ar) kitą valstybės instituciją, atsakydama, ar pritaria paraiškų priėmimo sustabdymui. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija šių Taisyklių 26 punkte nustatyta tvarka paskelbia pakeistus kvietimo teikti paraiškas dokumentus ir nustato kitą galutinį paraiškų pateikimo terminą, kuris negali būti ankstesnis kaip vienas mėnuo nuo pakeisto kvietimo teikti paraiškas paskelbimo

dienos. Įgyvendinančioji institucija pareiškėjams, pateikusiems paraiškas iki kvietimo teikti paraiškas sąlygų pakeitimo dienos, išsiunčia informacinius raštus apie pakeitimus ir prireikus prašo pateikti su pakeitimais susijusią papildomą informaciją ir (ar) dokumentus ir (ar) patikslinti paraišką.

29.3. Projektų finansavimo sąlygų apraše išdėstytos nuostatos, susijusios su reikalavimais projekto vykdytoji, projekto veikloms ir projekto išlaidoms, kurios taikomos tam tikram projektui, turi būti perkeltos į projekto finansavimo ir administravimo sutarties nuostatas.

IV. INFORMAVIMO IR VIEŠUMO PRIEMONĖS

INFORMACIJOS TEIKIMAS PAREIŠKĖJAMS IR PROJEKTO VYKDYTOJAMS

30. Pareiškėjai raštu ir žodžiu gali pateikti įgyvendinančiajai institucijai klausimus dėl dalyvavimo projektų konkurse tvarkos ir sąlygų, valstybės ir regionų projektų rengimo, paraiškos pildymo ir kitus susijusius klausimus. Įgyvendinančioji institucija privalo informuoti pareiškėjus šiais klausimais nuo pranešimo pareiškėjui, kad jo projektas įtrauktas į valstybės ar regionų projektų sąrašą, arba kvietimo teikti paraiškas paskelbimo dienos iki paskutinės paraiškų pateikimo įgyvendinančiajai institucijai dienos. Į raštu pateiktus klausimus turi būti atsakoma ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo klausimo užregistravimo įgyvendinančiojoje institucijoje dienos. Informacija apie aktualius ir dažniausiai užduodamus klausimus turi būti skelbiama svetainėje www.esparama.lt.

31. Valstybės ir regionų projektų pareiškėjai, rengdami paraiškas, dėl informacijos apie projekto idėją, tikslus, rezultatus, jų atitiktį nacionaliniams ir regioniniams strateginio planavimo dokumentams gali kreiptis į ministeriją ir (ar) kitą valstybės instituciją arba atitinkamą regiono plėtros tarybą.

32. Jeigu projektai atrinkami konkurso būdu, paskelbus kvietimą teikti paraiškas, įgyvendinančioji institucija, ministerija ir (ar) kita valstybės institucija turi surengti informacinius susitikimus ir (ar) pareiškėjų mokymą – paaiškinti jiems kvietimo teikti paraiškas sąlygų ir paraiškų rengimo tvarką.

33. Informacijos teikimas pareiškėjams ir projektų vykdytojams ir (ar) jų mokymas turi būti organizuojami vadovaujantis įgyvendinančiosios institucijos ir ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos patvirtintais Informacijos teikimo pareiškėjams ir projektų vykdytojams tvarkos aprašais, kuriuose būtų nustatytas šių nuostatų įgyvendinimas:

33.1. Renginiai, kitos informavimo ir mokymo priemonės turi būti skirti galimiems pareiškėjams informuoti apie planuojamą arba paskelbtą projektų konkursą ir skatinti juos inicijuoti, rengti ir teikti geros kokybės projektus.

33.2. Renginiai, kitos informavimo ir mokymo priemonės turi būti skirti projektų vykdytojams informuoti ir mokyti, siekiant užtikrinti efektyvų projekto įgyvendinimą pagal projekto finansavimo ir administravimo sutarties sąlygas.

33.3. Informacija turi būti teikiama laiku ir turi būti skirta tikslinėms galimų pareiškėjų grupėms, kad visi Lietuvos regionai turėtų panašias galimybes gauti informaciją.

33.4. Įgyvendinančiosios institucijos ir atitinkamos ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos planuojami ir vykdomi renginiai, kitos informavimo ir mokymo priemonės turi būti suderinti tarpusavyje.

33.5. Į pareiškėjų ir projektų vykdytojų paklausimus turi būti atsakoma kuo operatyviau. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija ir įgyvendinančioji institucija turi paskirti už informacijos teikimą atsakingą (-us) darbuotoją (-us) ir užtikrinti informavimui reikiamus žmogiškuosius išteklius.

34. Visą pareiškėjui žinomą informaciją apie kvietimus teikti paraiškas įgyvendinančioji institucija, ministerija ir (ar) kita valstybės institucija pagal kompetenciją turi paskelbti svetainėje www.esparama.lt kaip gaires pareiškėjams iki kvietimo teikti paraiškas paskelbimo dienos arba pasiūlymo teikti paraiškas išsiuntimo valstybės ar regionų projektų pareiškėjams dienos.

INFORMAVIMAS APIE PROJEKTĄ

35. Kaip numatyta Reglamento Nr. 1828/2006 8 straipsnyje, projekto vykdytojas privalo vykdyti informavimo apie projektą veiksmus, kurie turi būti tiesiogiai proporcingi projekto veiklos apimčiai, t. y.:

35.1. parengti ir pastatyti nuolatinį aiškinamąjį stendą, esant sąlygoms, nurodytoms Reglamento Nr. 1828/2006 8 straipsnio 2 dalyje;

35.2. parengti ir pastatyti informacinį stendą, esant sąlygoms, nurodytoms Reglamento Nr. 1828/2006 8 straipsnio 3 dalyje;

35.3. paskelbti (savo interneto tinklalapyje, informavimo apie projektą priemonėse, vykdant projekto veiklą ar kitu būdu), kad įgyvendinamas projektas, finansuojamas pagal atitinkamą veiksmų programą iš Europos socialinio fondo ar Europos regioninės plėtros fondo ar Sanglaudos fondo ir (ar) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų pagal Reglamento Nr. 1828/2006 8 straipsnio 4 dalį;

35.4. užtikrinti, kad projekto dalyviams (projektą vykdančiams asmenims, projekto tikslinėms grupėms, projekto rezultatus naudojančiams asmenims) būtų pranešta apie projekto finansavimą iš Europos socialinio fondo ar Europos regioninės plėtros fondo, ar Sanglaudos fondo ir (ar) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto pagal Reglamento Nr. 1828/2006 8 straipsnio 4 dalį. Ši informacija privaloma dalyvavimą renginiuose patvirtinančiuose pažymėjimuose ir sertifikatuose.

36. Visose projekto vykdytojo įgyvendinamose informavimo apie projektą priemonėse turi būti naudojamas ES 2007–2013 metų struktūrinės paramos ženklo pavyzdys, patvirtintas finansų ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 1K-366 (Žin., 2007, Nr. [134-5434](#)).

ES STRUKTŪRINĖS PARAMOS KOMPIUTERINĖS INFORMACINĖS VALDYMO IR PRIEŽIŪROS SISTEMOS NAUDOJIMAS

37. Įgyvendinančiosios institucijos, ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos darbuotojai, registruodami paraiškas, vertindami ir atrandami projektus, priimdami sprendimus dėl finansavimo, sudarydami projektų finansavimo ir administravimo sutartis, vykdydami jų įgyvendinimo priežiūrą ir atlikdami kitas jiems pavestas funkcijas, turi naudotis ES struktūrinės paramos kompiuterine informacine valdymo ir priežiūros sistema (toliau vadinama – SFMIS).

38. Finansų ministerijos patvirtintose Europos Sąjungos struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos naudojimo taisyklėse (2007–2013 metų laikotarpiui) (toliau vadinama – SFMIS naudojimo taisyklės) nustatyta nuodugni naudojimosi SFMIS tvarka, kuria turi vadovautis įgyvendinančiosios institucijos, ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos, koordinuojančiosios, vadovaujančiosios, tvirtinančiosios institucijų darbuotojai ir projektų vykdytojai.

39. Visa informacija apie užregistruotas paraiškas, projektų vertinimo ir atrankos rezultatus, priimtus sprendimus dėl projektų finansavimo, projektų finansavimo ir administravimo sutarčių sudarymo, mokėjimus, atliktas projektų patikras vietose, projektų įgyvendinimo ataskaitų patikros rezultatus ir kita SFMIS naudojimo taisyklėse nustatyta informacija turi būti įvedama į SFMIS ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo minėtų veiksmų užbaigimo ir (ar) sprendimų priėmimo dienos, jeigu kitaip nenustatyta SFMIS naudojimo taisyklėse.

40. Mokėjimai projekto vykdytojams atliekami ir atliktų mokėjimų apskaita tvarkoma per SFMIS ir Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų (toliau vadinama – VBAM) sistemą SFMIS naudojimo taisyklėse nustatyta tvarka.

41. Siekdamos užtikrinti tinkamą SFMIS naudojimą, įvedamos informacijos išsamumą ir patikimumą, įgyvendinančiosios institucijos, ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos patvirtina SFMIS naudojimo tvarkos aprašus ir paskiria už SFMIS priežiūrą atsakingą (-us) darbuotoją (-us).

42. Jeigu SFMIS nėra realizuotas atitinkamas funkcinis suderinamumas ir nėra sudaryta galimybė įvesti duomenis, SFMIS naudojančios institucijos, atlikdamos šiose Taisyklėse nustatytus veiksmus, juos dokumentuoja pildydamos SFMIS naudojimo tvarkos apraše nustatytos formos žurnalus.

V. PROJEKTŲ VERTINIMAS IR ATRANKA

PARAIŠKŲ REGISTRAVIMAS

43. Paraiškos teikiamos įgyvendinčiajai institucijai. Jos iki nustatyto termino gali būti išsiųstos registruotu laišku, per pašto kurjerį arba pareiškėjo įteiktos asmeniškai kvietime teikti paraiškas nurodytais adresais. Kitais būdais išsiųstos arba kitais adresais įteiktos, arba po kvietime teikti paraiškas nustatyto termino pateiktos paraiškos atmetamos.

44. Valstybės ir regionų projektų paraiškos šių Taisyklių 43 punkte nustatytais būdais teikiamos įgyvendinčiajai institucijai iki projektų sąrašė nustatyto termino pabaigos.

45. Pareiškėjas turi pateikti vieną paraiškos originalą ir elektroninę užpildytos paraiškos formos kompiuterinėje laikmenoje versiją. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija kvietimo teikti paraiškas dokumentuose gali nustatyti reikalaujamų kopijų skaičių ir kitus paraiškų pateikimo reikalavimus. Paraiškos originalo, kopijos ir elektroninio paraiškos variantų turinys turi būti identiški. Nustačius, kad kopijos ir elektroninio paraiškos variantų turinys neatitinka originalo, vadovaujasi paraiškos popierinio varianto originale nustatyta informacija.

46. Įgyvendinančioji institucija užregistruoja gautą paraišką vadovaudamasi jos patvirtintu Paraiškų dėl projektų finansavimo registravimo tvarkos aprašu. Įgyvendinančioji institucija paraišką taip pat užregistruoja SFMIS ir, vadovaudamasi Finansų ministerijos patvirtintomis Paraiškų dėl projektų finansavimo registravimo numerių ir kodų suteikimo taisyklėmis, suteikia jai unikalų kodą.

47. Pateikusiam paraišką pareiškėjui ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo paraiškos gavimo dienos išsiunčiamas paraiškos registravimo patvirtinimo raštas, kuriame taip pat nurodomas SFMIS paraiškai suteiktas unikalus kodas.

48. Informacija apie pagal kiekvieną kvietimą teikti paraiškas registruotas paraiškas, taip pat apie pateiktus valstybės ir regionų projektus ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo paraiškų pateikimo termino pabaigos (paskutinės dienos) paskelbiama svetainėje www.esparama.lt, nurodant pareiškėjo pavadinimą, projekto pavadinimą, trumpą projekto aprašymą, paraiškos unikalų kodą ir prašomą lėšų sumą. Jeigu projektai pateikti konkurso būdu, taip pat nurodomas bendras pagal kvietimą teikti paraiškas gautų ir užregistruotų paraiškų skaičius ir bendra prašomų lėšų suma.

PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI IR PARAIŠKŲ VERTINIMO ORGANIZAVIMAS

49. Projektų atrankos kriterijus (toliau vadinama – atrankos kriterijai) tvirtina Stebėsenos komitetas. Atrankos kriterijai skirstomi į bendruosius ir specialiuosius atrankos kriterijus, o pastarieji – į atitikties ir prioritetinius.

50. Bendruosius atrankos kriterijus turi atitikti visi projektai, kuriuos ketinama finansuoti iš ES fondų lėšų. Metodinius nurodymus vertintojams dėl projektų atitikties bendriesiems Stebėsenos komiteto patvirtintiems projektų atrankos kriterijams vertinimo tvirtina Finansų ministerija, kaip vadovaujančioji institucija pagal Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklės.

51. Specialieji atitikties atrankos kriterijai taikomi visiems atitinkamos veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonės projektams, o specialieji prioritetiniai atrankos kriterijai – tik konkurso būdu atrenkamiems atitinkamos veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonės projektams. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija jos patvirtintame Projektų finansavimo sąlygų apraše nustato metodinius nurodymus projektų vertintojams dėl specialiųjų atitikties ir prioritetinių atrankos kriterijų. Tam tikram kvietimui teikti paraiškas gali būti taikomi ne visi atitinkamos veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonei nustatyti specialieji prioritetiniai atrankos kriterijai.

52. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija jos patvirtintame Projektų finansavimo sąlygų apraše gali detalizuoti Stebėsenos komiteto patvirtintus atrankos kriterijus, bet negali nustatyti naujų atrankos kriterijų. Atrankos kriterijai vertinimo metu negali būti keičiami.

53. Paraiškų vertinimą sudaro šie etapai:

53.1. administracinės atitikties vertinimas;

53.2. projekto tinkamumo finansuoti vertinimas;

53.3. projekto naudos ir kokybės vertinimas.

54. Paraiškų administracinės atitikties, taip pat projektų tinkamumo finansuoti vertinimą atlieka įgyvendinančioji institucija.

55. Projekto naudos ir kokybės vertinimas atliekamas tik tais atvejais, kai projektai atrenkami konkurso būdu. Šį vertinimą atlieka ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, vadovaudamasi jų patvirtintais Paraiškų vertinimo tvarkos aprašais, arba paveda tai atlikti įgyvendinančiajai institucijai. Jeigu ministerija ir (ar) kita valstybės institucija naudos ir kokybės vertinimą nusprendžia pavesti atlikti įgyvendinančiajai institucijai, ji turi užtikrinti, kad:

55.1. įgyvendinančioji institucija apie šį sprendimą būtų informuojama iš anksto, t. y. kad jai būtų sudaromos galimybės planuoti reikiamus žmogiškuosius ir finansinius išteklius;

55.2. susitarimas tarp įgyvendinančiosios institucijos ir ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos dėl naudos ir kokybės vertinimo organizavimo, atlikimo tvarkos, funkcijų ir atsakomybės pasiskirstymo būtų įformintas raštu, tarpusavyje suderinus Paraiškų vertinimo tvarkos aprašo nuostatas.

56. Paraiškas vertina vertinimą atliekančios institucijos darbuotojai ir (ar) šios institucijos pasitelkti ekspertai (toliau vadinama – vertintojai). Vertinimą atliekanti institucija ekspertus pasirenka atsižvelgdama į jų kvalifikaciją ir patirtį pagal Paraiškų vertinimo tvarkos aprašo nuostatas.

57. Vertintojai, atlikdami vertinimą, turi pildyti Projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytos formos vertinimo lenteles.

58. Paraiškų vertinimą atliekančioms institucijoms rekomenduojama organizuoti vertintojų mokymą, rengti seminarus, diskusijas, kuriuose būtų diskutuojama apie vertinimą ir praktiką, aptariami praktiniai vertinimo pavyzdžiai.

59. Vadovaudamasi šiose Taisyklėse išdėstytais principais ir atsižvelgdama į savo institucinę struktūrą, kiekviena vertinimą atliekanti institucija patvirtina Paraiškų vertinimo tvarkos aprašą, kuriame nurodoma kaip:

59.1. skiriami vertintojai, atrenkami, samdomi ir skiriami nepriklausomi ekspertai;

59.2. organizuojamos ir atliekamos vertinimo procedūros;

59.3. lankomasi numatytoje projekto įgyvendinimo vietoje ir organizuojami pokalbiai su pareiškėjais;

59.4. atliekama paraiškų vertinimo kontrolė;

59.5. pateikiama informacijos užklausa ir teikiama informacija kitoms valstybės institucijoms;

59.6. organizuojamas vertintojų susitikimas arba užtikrinamas vertinimo komisijos darbo organizavimas;

59.7. priimami sprendimai ir vykdoma jų įgyvendinimo priežiūra;

59.8. rengiamos paraiškų vertinimo ataskaitos;

59.9. išdėstomos kitos vertinimo procesui būtinos nuostatos.

60. Paraiškų vertinimo tvarka turi užtikrinti, kad bus laikomasi šių principų:

60.1. lygiateisiškumo – tam tikrame projektų konkurse visoms paraiškoms turi būti taikomi vienodi vertinimo principai;

60.2. skaidrumo, nešališkumo ir aiškos atsakomybės – ES fondų lėšas administruojančioms ir kontroliuojančioms institucijoms turi būti sudaromos sąlygos nustatyti vertinimą atlikusius ir sprendimą priėmusius asmenis; visi vertintojai privalo deklaruoti galimą interesų konfliktą ir būti supažindinti su savo funkcijomis ir atsakomybe atliekant vertinimą; vertinimo rezultatai turi būti viešinami šių Taisyklių nustatyta tvarka;

60.3. profesionalumo ir efektyvumo – vertinimui atlikti turi būti pasitelkiami atitinkamos kompetencijos specialistai; vertinimo procesas turi būti tinkamai organizuojamas;

60.4. proporcingumo – sprendimas atmesti paraišką turi būti adekvatus neatitikties vertinimo kriterijams mastui, taip pat įtakai vertinimo procesui ir rezultatams;

60.5. konfidencialumo – turi būti užtikrintas paraiškoje pateiktos informacijos naudojimas tik vertinimo tikslais ir informacijos apie projektą neskleidimas vertinimo proceso metu, išskyrus šiose Taisyklėse ir kituose teisės aktuose nustatytus atvejus. Ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos ir įgyvendinančiosios institucijos teikia kitoms ES fondų lėšas administruojančioms ir kontroliuojančioms Lietuvos institucijoms informaciją apie pareiškėją, partnerius ir rangovus, prekių tiekėjus, paslaugų teikėjus ir projekto įgyvendinimą, siekdamos užtikrinti efektyvią ES fondų lėšų skyrimo ir panaudojimo kontrolę ir sumažinti dvigubo tų pačių išlaidų finansavimo riziką.

61. Jeigu dėl paraiškoje pateiktos neišsamios ar netikslios informacijos institucija negali tinkamai įvertinti projekto, ji turi raštu paprašyti pareiškėjo per nustatytą laiką pateikti papildomus duomenis ir dokumentus, papildyti ar patikslinti paraiškoje pateiktą informaciją. Vertintojai gali kreiptis į atitinkamas institucijas, kad jos pateiktų papildomą informaciją apie pareiškėją ir paraišką, ir vertindami pareiškėjo pateiktus duomenis ir informaciją naudotų kitais išoriniais oficialiais informacijos šaltiniais.

62. Kiekvieno vertinimo etapo, numatyto šių Taisyklių 53 punkte, metu vertinimą atliekančios institucijos Paraiškų vertinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka gali kviešti pareiškėjus pokalbio, taip pat prireikus įsitikinti, ar paraiškoje pateikta informacija yra pagrįsta, t. y. apsilankyti planuojamoje projekto įgyvendinimo vietoje. Pokalbyje su pareiškėju turi dalyvauti ne mažiau kaip 2 vertinimą atliekančios institucijos atstovai; pokalbis turi būti protokoluojamas ir, apie tai įspėjus pokalbio dalyvius, gali būti įrašomas.

63. Vertinimo metu nustatčius, kad pareiškėjas paraiškoje pateikė klaidinančią informaciją arba pareiškėjas ar su paraiška susijęs asmenys siekia gauti konfidencialią informaciją arba neteisėtai daryti įtaką vertinimo rezultatams ar vertintojams, vertinimą atliekanti institucija atmeta paraišką.

64. Įgyvendinančioji institucija turi užtikrinti, kad paraiškų administracinės atitikties ir projektų tinkamumo finansuoti vertinimas truktų ne ilgiau kaip 2 mėnesius nuo projektų sąraše arba kvietime teikti paraiškas nurodytos paraiškos (-ų) pateikimo paskutinės dienos. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija turi užtikrinti, kad naudos ir kokybės vertinimas ir sprendimo dėl projektų finansavimo priėmimas vyktų ne ilgiau kaip 2 mėnesius nuo projektų tinkamumo finansuoti vertinimo rezultatų ataskaitos gavimo dienos. Šie terminai pagrįstais

atvejais gali būti pratęsti, atsižvelgus į gautų paraiškų apimtį ir suderinus su vadovaujančiąja institucija naują paraiškų vertinimo terminą, kurį vertinimą atliekanti institucija turi paskelbti svetainėje www.esparama.lt.

65. Informacija apie projekto tinkamumo finansuoti, naudos ir kokybės vertinimo etapus perėjusias paraiškas po kiekvieno vertinimo etapo užbaigimo ne vėliau kaip per 15 darbo dienų skelbiama svetainėje www.esparama.lt, papildant šių Taisyklių 48 punkte paskelbtą informaciją.

ADMINISTRACINĖS ATITIKTIES VERTINIMAS

66. Administracinės atitikties vertinimo metu nustatoma, ar su paraiška pateikti visi paraiškos formoje, parengtoje pagal šių Taisyklių 18.3 ir 22 punktų nuostatas, nurodyti dokumentai ir informacija.

67. Jeigu vertinant paraišką nustatoma, kad tenkinami ne visi administracinės atitikties vertinimo reikalavimai, pareiškėjui siunčiamas raštas, kuriame paprašoma pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) informaciją ir nustatomas terminas, per kurį pareiškėjas privalo pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) informaciją. Šis terminas neturi būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos ir ilgesnis kaip 15 darbo dienų, jeigu įgyvendinančioji institucija ir pareiškėjas bendru sutarimu nenusprendžia kitaip.

68. Jeigu pareiškėjas per nustatytąjį terminą prašomų dokumentų ir (ar) informacijos nepateikia arba pateikia ne visus prašomus dokumentus ir (ar) informaciją, įgyvendinančioji institucija turi teisę priimti sprendimą atmesti paraišką.

69. Priėmusi sprendimą atmesti paraišką dėl administracinės atitikties vertinimo reikalavimų neatitikimo, įgyvendinančioji institucija per 15 darbo dienų parengia ir išsiunčia pareiškėjui informacinį raštą apie paraiškos atmetimą, kuriame nurodo paraiškos atmetimo priežastis.

70. Nustačius, kad paraiška atitinka visus administracinės atitikties vertinimo reikalavimus, ji teikiama kitam vertinimo etapui. Jeigu paraiška atitinka ne visus administracinės atitikties vertinimo reikalavimus, tačiau tai netrukdo pereiti į kitą vertinimo etapą, įgyvendinančioji institucija gali priimti sprendimą perduoti tokią paraišką kitam vertinimo etapui, galutinai nepabaigusi administracinės atitikties vertinimo. Jeigu numatoma taikyti tokią galimybę, turi būti užtikrinamas šių Taisyklių 60 punkte išdėstytų principų laikymasis.

71. Jeigu per kitus vertinimo etapus paaiškėja, kad trūksta su administracinės atitikties vertinimo reikalavimais susijusios informacijos ar dokumentų, jie yra netinkamos kokybės ar neišsamūs, įgyvendinančioji institucija grąžina paraišką pakartotinai įvertinti administracinę atitiktį.

PROJEKTO TINKAMUMO FINANSUOTI VERTINIMAS

72. Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu įgyvendinančioji institucija nustato, ar projektas tinkamas finansuoti pagal atitinkamą tam tikros veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonę ir Projektų finansavimo sąlygų aprašo reikalavimus. Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu nustatoma projekto atitiktis bendriesiems ir specialiesiems (atitikties) atrankos kriterijams, didžiausia leistina projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma ir didžiausias leistinas skirti projektui lėšų dydis.

73. Projekto tinkamumo finansuoti vertinimą organizuoja ir atlieka įgyvendinančiosios institucijos paskirtas (-i) vertintojas (-ai). Jeigu vertintojui prireikia papildomų specialiųjų žinių atitinkamoje srityje, gali būti papildomai pasitelkiami reikiamos kvalifikacijos ekspertai, kurie turi pareikšti nuomonę dėl projekto atitikties tam tikram atrankos kriterijui (pvz., atitikties valstybės pagalbos taisyklėms, lyčių lygybės ir nediskriminavimo politikos

nuostatoms, projektams, iš kurių gaunamos pajamos, didžiausio leistino skirti lėšų dydžio nustatymui ir kita).

74. Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu nustatydamą didžiausią projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumą, didžiausią Europos Komisijai tinkamų deklaruoti išlaidų sumą ir didžiausią leistiną skirti lėšų dydį, įgyvendinančioji institucija pagal Reglamento Nr. 1083/2006 55 straipsnį turi įvertinti projekto pajamas.

75. Jeigu įgyvendinančiosios institucijos projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu nustatyta projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma ir didžiausias leistinas skirti lėšų dydis yra mažesni už paraiškoje pateiktą projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumą ir prašomą projektui skirti lėšų dydį, įgyvendinančioji institucija turi raštu apie tai informuoti pareiškėją ir raštu suderinti su pareiškėju, ar jis sutinka įgyvendinti projektą gavęs nustatyto dydžio skiriamų lėšų sumą. Jeigu pareiškėjas nesutinka, paraiška atmetama.

76. Tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projekto finansavimas, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų. Šios lėšos kartu su projektui skirtomis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojų programų, kuriose numatytos bendrojo finansavimo lėšos veiksmų programų prioritetų įgyvendinimo priemonėms finansuoti, laikomos nacionalinėmis projekto lėšomis. Finansavimo, skiriamo iš Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo, lyginamoji dalis nustatoma kaip ES skiriamų lėšų santykis su visomis nacionalinėmis projekto lėšomis.

77. Jeigu vertinant paraišką nustatoma, kad pateikti ne visi reikiami dokumentai ir (ar) informacija projekto tinkamumo finansuoti vertinimui atlikti, pareiškėjui siunčiamas raštas, kuriame paprašoma pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) informaciją ir nustatomas terminas, per kurį pareiškėjas privalo pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) informaciją. Šis terminas neturi būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos ir ilgesnis kaip 15 darbo dienų, jeigu įgyvendinančioji institucija ir pareiškėjas bendru sutarimu nenusprendžia kitaip.

78. Valstybės ir regionų projektų tinkamumo finansuoti vertinimą įgyvendinančioji institucija turi organizuoti kaip derybas su pareiškėju, t. y. įgyvendinančiajai institucijai pateikus pastabas dėl paraiškos atitikties bendriesiems ir (ar) specialiesiems atitikties kriterijams, pareiškėjas gali paraišką patikslinti.

79. Jeigu pareiškėjas per nustatytąjį terminą prašomų dokumentų ir (ar) informacijos nepateikia arba pateikia ne visus prašomus dokumentus ir (ar) informaciją, arba projektas neatitinka bent vieno projekto tinkamumui finansuoti keliamo reikalavimo, įgyvendinančioji institucija turi teisę priimti sprendimą atmesti paraišką.

80. Prieš priimdama sprendimą atmesti paraišką, įgyvendinančioji institucija turi išnagrinėti nustatytus neatitikimus, papildomos informacijos, duomenų ir dokumentų nepateikimo aplinkybes ir įsitikinti, kad atmetimas yra pagrįstas ir paraiškos vertinimą atlikę vertintojai nepažeidė nustatytų darbo procedūrų. Apie priimtą sprendimą atmesti paraišką įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėją per 15 darbo dienų nuo sprendimo atmesti paraišką priėmimo dienos – išsiunčia jam informacinį raštą, kuriame nurodo paraiškos atmetimo priežastis.

81. Jeigu tai numatyta Projektų finansavimo sąlygų apraše, įgyvendinančioji institucija, bendradarbiaudama su ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, valstybės ir regionų projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu gali nustatyti pirkimus, kuriuos pareiškėjas turi įvykdyti iki sprendimo dėl projekto finansavimo priėmimo dienos. Tokie pirkimai turi būti organizuojami lygiagrečiai su vertinimo procesu, t. y. viešojo pirkimo konkursai skelbiami įgyvendinančiajai institucijai atlikus išankstinį projekto veiklų atitikties specialiesiems atitikties kriterijams vertinimą, o projekto tinkamumo finansuoti vertinimas pabaigiamas ir didžiausia leistina projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma nustatoma tada, kai įgyvendinančiajai institucijai pareiškėjas pateikia patikslintą informaciją apie įsigyjamų prekių, paslaugų ar darbų kainą.

PROJEKTŲ NAUDOS IR KOKYBĖS VERTINIMAS

82. Projektų naudos ir kokybės vertinimas atliekamas tik tais atvejais, kai projektai atrenkami konkurso būdu. Projektų naudos ir kokybės vertinimą atlieka ministerija ir (ar) kita valstybės institucija arba paveda tai atlikti įgyvendinančiai institucijai.

83. Projektų naudos ir kokybės vertinimo metu atrenkami projektai, kurie iš tinkamų finansuoti projektų labiausiai atitinka specialiuosius prioritetinius atitinkamos veiksmų programos priemonės atrankos kriterijus. Šis vertinimo etapas pasižymi tuo, kad projektai vertinami balais, pildoma Projektų finansavimo sąlygų apraše nustatyta vertinimo lentelė. Didžiausia projektui galima skirti balų suma turi sudaryti 100 balų. Projektui suteikiamas balas yra balus suteikusių vertintojų balų vidurkis. Privalomą surinkti minimalią balų sumą ministerija ir (ar) kita valstybės institucija gali nustatyti Projektų finansavimo sąlygų apraše. Projektai, kurie per naudos ir kokybės vertinimo etapą nesurinko nustatytos minimalios balų sumos (jeigu ši nuostata taikoma), nėra tinkami finansuoti ir atmetami.

84. Projektų naudos ir kokybės vertinimą atlieka mažiausiai 2 vertintojai. Vertinimą atliekanti institucija gali pasitelkti nepriklausomus ekspertus, kaip numatyta šių Taisyklių 56 punkte.

85. Vertintojui individualiai atlikus paraiškos naudos ir kokybės vertinimą, turi būti organizuojamas bendras visų to kvietimo teikti paraiškas vertinusių vertintojų arba vertinimo komisijos (jeigu ji sudaroma) susitikimas, kuriame bendrai analizuojami ir aptariami kiekvieno vertintojo tam tikrai paraiškai suteikti balai ir jų suteikimo argumentai. Atsižvelgdami į aptarimo rezultatus, vertintojai turi teisę tikslinti individualaus paraiškos vertinimo metu paraiškai suteiktus balus. Jeigu po aptarimo vertintojų paraiškos vertinimo rezultatai skiriasi daugiau kaip 10 balų, vertinimą atliekanti institucija paskiria papildomą vertintoją. Tokiu atveju projektui suteikiamas balas yra artimiausius balus suteikusių vertintojų balų vidurkis. Jeigu artimiausių balų negalima vienareikšmiškai nustatyti, skaičiuojamas pareiškėjui naudingesnių artimiausių balų vidurkis. Jeigu nėra sudaromas projektų atrankos komitetas, kaip nustatyta šių Taisyklių 97 punkte, dalyvauti aptarimuose stebėtojų teisėmis turi būti kviečiami vadovaujančiosios institucijos atstovai, taip pat gali būti kviečiami ministerijų, kitų valstybės institucijų atstovai, socialiniai ir ekonominiai partneriai.

86. Jeigu projekto naudos ir kokybės vertinimo metu vertintojams kyla neaiškumų ar trūksta informacijos, vertinimą atliekanti institucija raštu paprašo pareiškėjo per jos nustatytą terminą pateikti paaiškinimus ar trūkstamą informaciją. Šis terminas neturi būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos ir ilgesnis kaip 15 darbo dienų, jeigu įgyvendinančioji institucija ir pareiškėjas bendru sutarimu nenusprendžia kitaip. Jeigu pareiškėjas nepateikia trūkstamos informacijos arba pareiškėjo pateiktos informacijos nepakanka, vertinimo metu skiriamas mažesnis atitinkamo vertinimo kriterijaus balų skaičius.

87. Atlikus projekto naudos ir kokybės vertinimą, pagrįstais atvejais gali būti tikslinama projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu nustatyta tinkamų finansuoti išlaidų suma ir projekto finansavimo suma. Šie tikslinimai gali būti atliekami tik dėl projekto naudos ir kokybės vertinimo metu priimtų sprendimų, susijusių su projekto veiklų optimizavimu (pvz., pagrįstai nusprendžiama nefinansuoti dalies projekto veiklų). Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo rezultatus tokiais atvejais tikslina įgyvendinančioji institucija ir apie tai informuoja pareiškėją, be to, šių Taisyklių 75 punkte nustatyta tvarka suderina su juo patikslintą projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumą ir projekto finansavimo sumą.

PARAIŠKŲ VERTINIMO ATASKAITOS RENGIMAS

88. Paraiškas vertinusi institucija pagal Finansų ministerijos patvirtintas formas parengia visų projektų tinkamumo finansuoti vertinimo ir projektų, gautų konkurso būdu, naudos ir kokybės vertinimo ataskaitas.

89. Įgyvendinančioji institucija visų projektų tinkamumo finansuoti vertinimo ir projektų gautų konkurso būdu, naudos ir kokybės vertinimo ataskaitas teikia atsakingai ministerijai ir (ar) kitai valstybės institucijai. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija gali paprašyti įgyvendinančiosios institucijos kartu su vertinimo ataskaita pateikti ir šiuos dokumentus:

89.1. paraiškų ir jų priedų kopijas;

89.2. susirašinėjimo su pareiškėjais dokumentų kopijas;

89.3. kitą informaciją, kurios reikia paraiškų vertinimo ataskaitai tikrinti, projektų naudos ir kokybės vertinimui (jeigu šį vertinimą atlieka ji pati) ir sprendimui dėl projekto finansavimo priimti.

90. Jeigu įgyvendinančioji institucija ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos pavedimu atliko projektų naudos ir kokybės vertinimą, ji parengia šio vertinimo ataskaitą ir teikia ją atsakingai ministerijai ir (ar) kitai valstybės institucijai. Jeigu visose pagal kvietimą teikti paraiškas pateiktose paraiškose arba paraiškose, perėjusiose administracinės atitikties vertinimą ir projekto tinkamumo finansuoti vertinimą, prašoma bendra lėšų suma neviršija tam tikram kvietimui teikti paraiškas skirtos lėšų sumos, įgyvendinančioji institucija, suderinusi su ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, paraiškų vertinimo ataskaitą gali teikti dalimis, užtikrindama šių Taisyklių 60 punkte išdėstytų principų laikymąsi.

91. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, gavusios vertinimo ataskaitą, įsitikina, kad įgyvendinančiosios institucijos pateiktos vertinimo ataskaitos parengtos pagal reikalavimus ir jose esančios informacijos pakanka sprendimui dėl projekto finansavimo priimti. Vertinimo ataskaitose nustačiusios trūkumų ir (ar) netikslumų, ministerija ir (ar) kita valstybės institucija gali grąžinti jas įgyvendinančiajai institucijai – rašte jos nurodo trūkumus ir (ar) netikslumus ir nustato terminą, per kurį įgyvendinančioji institucija turi juos ištaisyti.

92. Jeigu ministerija ir (ar) kita valstybės institucija pagal tarpinės institucijos funkcijas atlieka projektų gautų konkurso būdu, naudos ir kokybės vertinimą, prieš priimdamos sprendimą dėl projekto finansavimo, jos turi parengti šio vertinimo ataskaitą.

PROJEKTŲ ATRANKA

93. Valstybės ir regionų projektų atranka atliekama planavimo metu, vadovaujantis šių Taisyklių 6–13 punktuose išdėstytais reikalavimais.

94. Konkurso būdu atrenkamų projektų atranką atlieka ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, vadovaudamasi jų patvirtintais Projektų atrankos tvarkos aprašais, arba paveda tai atlikti įgyvendinančiajai institucijai, užtikrindamos, kad į projektų atranką stebėtojų teisėmis būtų pakviesti dalyvauti vadovaujančiosios institucijos, socialinių ir ekonominių partnerių atstovai. Susitarimas tarp įgyvendinančiosios institucijos ir ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos dėl projektų atrankos organizavimo, funkcijų ir atsakomybės pasiskirstymo įforminamas raštu.

95. Projektų atrankos tvarkos apraše turi būti reglamentuota:

95.1. projektų atrankos funkcijų perdavimo įgyvendinančiajai institucijai procedūra ir apimtis;

95.2. gaunamų paraiškų vertinimo ataskaitų ir kitos su paraiškų vertinimu susijusios informacijos registravimas;

95.3. paraiškų vertinimo ataskaitų tikrinimas;

95.4. projektų atrankos organizavimas ir vykdymas;

95.5. socialinių ir ekonominių partnerių, vadovaujančiosios institucijos atstovų, kitų institucijų ir įstaigų atstovų ir ekspertų įtraukimas į projektų atrankos procesą;

95.6. projektų atrankos komitetų sudarymas ir tvirtinimas, posėdžių organizavimas ir dokumentavimas, protokolų rengimas ir derinimas (jeigu projektų atrankos komitetai sudaromi);

95.7. pareiškėjų skundų dėl projektų atrankos registravimas ir svarstymas;

95.8. kitos su projektų atrankos procedūromis susijusios nuostatos.

96. Šių Taisyklių 95 punkte išdėstytos nuostatos, rengiant Projektų atrankos tvarkos aprašą, turi būti taikomos tiek, kiek jos atitinka atrankos procese institucijų atliekamas funkcijas.

97. Konkurso būdu atrenkamų projektų atrankai atlikti ministerija ir (ar) kita valstybės institucija gali sudaryti projektų atrankos komitetą. Jeigu ministerija ir (ar) kita valstybės institucija nusprendžia sudaryti projektų atrankos komitetą, jos į projektų atrankos komiteto sudėtį stebėtojo teisėmis turi įtraukti vadovaujančiosios institucijos atstovą, socialinius ir ekonominius partnerius ir suderinti atrankos komiteto darbo reglamentą su vadovaujančiąja institucija.

98. Jeigu projektų naudos ir kokybės vertinimą bei projektų atranką atlieka ta pati institucija, šie procesai gali būti sujungiami, t. y. projektų atranka sutampa su projektų naudos ir kokybės vertinimo rezultatais, išdėstytais projektams suteiktų balų mažėjančia eilės tvarka. Šiuo atveju atranką atliekanti institucija neprivalo rengti atskiro Projektų atrankos tvarkos aprašo, bet gali papildyti Paraiškų vertinimo tvarkos aprašą nuostatomis dėl projektų naudos ir kokybės vertinimo rezultatų traktavimo projektų atrankos rezultatais.

99. Projektų atranką atliekanti institucija turi teisę išdėstyti projektus kita tvarka pagal svarbą, negu nurodyta projektų naudos ir kokybės vertinimo ataskaitoje (numatomi priimti argumentuoti sprendimai iš anksto turi būti viešinami, jų priėmimas dokumentuojamas ir viešinamas kartu su kitais atrankos rezultatais), šiais atvejais:

99.1. kai projektams, surinkusiems vienodą balų skaičių, finansuoti nepakanka pagal projektų konkursą planuotų paskirstyti lėšų sumos, atranką atliekanti institucija turi teisę suteikti prioritetą projektui (-ams), pagal šios institucijos pasirinktą vieną iš Projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytų prioritetinių atrankos kriterijų;

99.2. kai projekte numatytos veiklos iš esmės sutampa su kituose projektuose suplanuotomis ir (ar) įgyvendinamomis veiklomis, dėl kurių finansavimo ir (ar) įgyvendinimo jau yra priimti sprendimai. Jeigu sutampančios veiklos yra keliose tam pačiam konkursui pateiktose projektų paraiškose, turėtų būti finansuojama geriausiai įvertinto projekto tokia veikla.

VI. SPRENDIMO DĖL PROJEKTO FINANSAVIMO PRIĖMIMAS, PROJEKTO FINANSAVIMO IR ADMINISTRAVIMO SUTARTIES SUDARYMAS

SPRENDIMO DĖL PROJEKTO FINANSAVIMO PRIĖMIMAS

100. Sprendimą dėl projekto tinkamumo finansuoti iš ES fondų priima įgyvendinančioji institucija, jį įformindama projekto tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaitoje. Atsižvelgdama į šio sprendimo ir projektų atrankos rezultatus, ministerija ir (ar) kita valstybės institucija priima sprendimą dėl projekto finansavimo iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojų programų, kuriose numatytos ES fondų lėšos ir (ar) bendrojo finansavimo lėšos, skirtos veiksmų programų prioritetų įgyvendinimo priemonėms finansuoti (toliau vadinama – sprendimas).

101. Sprendimą ministerija ir (ar) kita valstybės institucija turi priimti per kuo trumpesnį laiką. Sprendimas tvirtinamas ministro ir (ar) kitos valstybės institucijos vadovo įsakymu, kuriame nurodomas:

101.1. pagrindas finansuoti projektą arba jo nefinansuoti;

101.2. projektas arba sąrašas projektų, kurie finansuojami, ir lėšų, skiriamų kiekvienam projektui, dydis nurodant Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto programų pavadinimus ir kodus;

101.3. projektas arba sąrašas projektų, kurie nefinansuojami.

102. Apie priimtą sprendimą ministerija ir (ar) kita valstybės institucija informuoja įgyvendinančiąją instituciją per 5 darbo dienas nuo sprendimo įsigaliojimo dienos.

103. Sprendimas dėl projekto finansavimo turi būti pripažintas netekusiu galios ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo raštu gautos iš įgyvendinančiosios institucijos informacijos apie nepasirašymą arba pareiškėjo atsisakymą pasirašyti projekto finansavimo ir administravimo sutartį gavimo dienos, jeigu pareiškėjas per nustatytąjį terminą atsisako pasirašyti projekto finansavimo ir administravimo sutartį.

104. Ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos svetainėje www.esparama.lt skelbia informaciją apie priimtus sprendimus ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo šių sprendimų priėmimo dienos, papildydamos šių Taisyklių 48 punkte nustatytą informaciją.

105. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, priimdamos sprendimus dėl valstybės ir regionų projektų finansavimo, turi užtikrinti spartų skirtų lėšų panaudojimą. Rekomenduojama, kad sprendimas dėl valstybės ir regionų projekto finansavimo būtų priimamas ir projektų finansavimo ir administravimo sutartis sudaroma įvertinus paraiškas ir pareiškėjui įvykdžius pagrindinius projekte numatytus prekių, paslaugų ar darbų pirkimus. Jeigu numatoma taikyti šią rekomendaciją, pirkimus, kurie turi būti įvykdyti iki sprendimo dėl projekto finansavimo priėmimo dienos, projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu nustato įgyvendinančioji institucija, bendradarbiaudama su ministerija ir (ar) kita valstybės institucija. Tokiu atveju, pareiškėjui įvykdžius pirkimus, įgyvendinančioji institucija patikslina projekto tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaitoje nurodytą didžiausią leistiną projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumą ir didžiausią leistiną skirti projektui lėšų dydį, kaip numatyta šių Taisyklių 81 punkte.

106. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, suderinusios su vadovujančiąja institucija, gali nustatyti papildomo įgyvendinamų projektų finansavimo tvarką (išskyrus 106.3 punkte numatytą atvejį). Papildomo finansavimo tvarkos apraše, laikantis skaidrumo, nešališkumo, viešumo ir vienodų sąlygų taikymo principų, turi būti nustatytos papildomo finansavimo sąlygos ir procedūra. Įgyvendinami projektai gali būti papildomai finansuojami šiais atvejais:

106.1. projektą numatoma įgyvendinti didesnės apimties: pasiekti daugiau kiekybinių rezultatų ir (ar) vykdyti daugiau veiklų, jeigu dėl didesnės apimties projektas duotų daugiau socialinės ir (ar) ekonominės naudos, taip pat geriau prisidėtų siekiant veiksmų programų tikslų;

106.2. dėl objektyvių priežasčių, kurios atsirado projekto įgyvendinimo metu ir kurių buvo neįmanoma numatyti paraiškos rengimo, vertinimo, projekto atrankos ir sprendimo dėl projekto finansavimo priėmimo metu, padidėja nustatytų projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma. Įgyvendinamas projektas, padidėjus nustatytų projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumai, gali būti papildomai finansuojamas, jeigu projekto vykdytojas, laikydamasis ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų, ėmėsi visų priemonių, galinčių sumažinti papildomų išlaidų sumą, ir neturi galimybių padidėjusias išlaidas dengti iš nuosavų lėšų.

106.3. didinama valstybės projektui skiriamo finansavimo suma, kai projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma nesikeičia, dėl to įgyvendinančiajai institucijai nereikia atlikti papildomo projektų tinkamumo finansuoti vertinimo. Tokiu atveju ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, prieš priimdama sprendimą dėl papildomo finansavimo skyrimo, turi pateikti vadovujančiajai institucijai argumentus dėl papildomo finansavimo skyrimo ir gauti jos pritarimą. Valstybės projektams finansavimas gali būti didinamas neviršijant atitinkamos veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonės finansavimo plane nurodytos projektams skiriamo finansavimo sumos.

Papildyta punktu:

Nr. [101](#), 2009-02-11, Žin., 2009, Nr. 19-770 (2009-02-19), i. k. 1091100NUTA00000101

Punkto pakeitimai:

Nr. [101](#), 2009-02-11, Žin., 2009, Nr. 19-770 (2009-02-19), i. k. 1091100NUTA00000101

107. Sprendimą dėl projektui ketinamų skirti papildomų lėšų tinkamumo finansuoti iš ES fondų priima įgyvendinančioji institucija, atlikusi projekto papildomų lėšų tinkamumo finansuoti vertinimą. Atsižvelgdama į šį sprendimą, ministerija ir (ar) kita valstybės institucija priima sprendimą dėl projekto papildomo finansavimo iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto programų, kuriose jai numatytos ES fondų lėšos ir (ar) bendrojo finansavimo lėšos, skirtos veiksmų programų prioritetų įgyvendinimo priemonėms finansuoti.

PROJEKTO FINANSAVIMO IR ADMINISTRAVIMO SUTARTIES SUDARYMAS

108. Su pareiškėjais, kurių projektus nuspręsta bendrai finansuoti iš ES fondų lėšų, atsakingos ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos ir įgyvendinančiosios institucijos sudaro projektų finansavimo ir administravimo sutartis. Projekto finansavimo ir administravimo sutartis sudaroma su pareiškėju, pateikusiu paraišką. Su projekto partneriais ši sutartis nėra sudaroma.

109. Projektų finansavimo ir administravimo sutartys gali būti sudaromos iki 2013 m. gruodžio 31 dienos. Ministerijai ir (ar) kitai valstybės institucijai suderinus su vadovujančiąja institucija, gali būti pratęstas galutinis projektų finansavimo ir administravimo sutarčių sudarymo terminas.

110. Projekto finansavimo ir administravimo sutartis susideda iš bendrųjų ir specialiųjų sutarties sąlygų ir nustatytos formos sutarties priedų. Bendrosios sutarties sąlygos yra vienodos visoms sutartims, o specialiosios sąlygos pritaikomos tam tikrai sutarčiai neprieštaraujant šiose Taisyklėse nustatytiems reikalavimams.

111. Gavusi ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija parengia, suderina su atsakinga ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, išsiunčia pareiškėjui sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per rašte nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius sutarties, pasiūlymas pasirašyti sutartį netenka galios ir projektas nefinansuojamas.

112. Jeigu pareiškėjas per nustatytąjį terminą sutarties nepasirašo, įgyvendinančioji institucija per 5 darbo dienas nuo tokių aplinkybių išaiškėjimo dienos apie tai informuoja ministeriją ir (ar) kitą valstybės instituciją.

113. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija gali įgalioti įgyvendinančiąją instituciją sudaryti su pareiškėjais dvišales sutartis. Tokiu atveju ministerija ir (ar) kita valstybės institucija turi informuoti vadovujančiąją instituciją, kokiu teisiniu pagrindu, kokiam laikui ir dėl kokios sumos suteikiami įgaliojimai.

114. Sutartį pasirašo įgyvendinančiosios institucijos, ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos (netaikoma, jeigu sutartis dvišalė) ir pareiškėjo įgalioti asmenys. Su pareiškėju sudarius sutartį, pareiškėjas tampa projekto vykdytoju.

115. Įgyvendinančioji institucija ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymo dienos paskelbia informaciją apie pasirašytą projekto finansavimo ir administravimo sutartį svetainėje www.esparama.lt – nurodo projekto vykdytojo pavadinimą, projekto pavadinimą, projekto kodą, pateikia trumpą projekto aprašymą, bendrą projekto vertę ir projektui skirtą lėšų sumą.

VII. PROJEKTO IŠLAIDŲ APMOKĖJIMAS

MOKĖJIMO PRAŠYMŲ IR PARAIŠKŲ ASIGNAVIMŲ VALDYTOJUI TEIKIMAS IR TVIRTINIMAS

116. Projektai, kuriuos ministerija ir (ar) kita valstybės institucija nusprendė finansuoti, finansuojami iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojų programų, kuriose jai numatytos ES fondų lėšos ir (ar) bendrojo finansavimo lėšos, skirtos veiksmų programų prioritetų įgyvendinimo priemonėms finansuoti. Projekto vykdytojas ir partneris (-iai) gali prie projekto įgyvendinimo prisidėti savo lėšomis. Projekto finansavimo lėšas projekto vykdytojui perveda Finansų ministerijos Valstybės išdo departamentas (toliau vadinama – Valstybės išdo departamentas).

117. Už mokėjimo prašymų tikrinimą, visų išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų tikrinimą ir tinkamų finansuoti išlaidų nustatymą atsakinga įgyvendinančioji institucija.

118. Projekto vykdytojas ne rečiau kaip kas 3 mėnesius teikia įgyvendinančiajai institucijai mokėjimo prašymus. Tarpinių mokėjimų periodiškumas ir galutinio mokėjimo prašymo pateikimo terminas nustatomi projekto finansavimo ir administravimo sutartyje. Į vieną mokėjimo prašymą gali būti įtrauktos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomi abu šių Taisyklių 135 punkte numatyti išlaidų apmokėjimo būdai. Mokėjimo prašymus projekto vykdytojas gali teikti įgyvendinančiajai institucijai ne vėliau kaip iki 2015 m. spalio 1 dienos.

119. Kartu su mokėjimo prašymais projekto vykdytojas pateikia išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų patvirtintas kopijas, išskyrus šių Taisyklių 134 ir 142.1 punktuose nurodytus atvejus ir netiesiogines projekto išlaidas, apmokamas taikant vienodo dydžio normą.

120. Projekto išlaidos turi būti patvirtintos apskaitos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (Žin., 2001, Nr. [99-3515](#)) 13 straipsnyje nustatytus apskaitos dokumentų rekvizitus.

121. Projekto vykdytojas kartu su galutinio mokėjimo prašymu pateikia įgyvendinančiajai institucijai galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

122. Atsižvelgiant į pareiškėjo patirtį ir audito išvados poreikį, gali būti nuspręsta reikalauti iš projekto vykdytojo auditoriaus ataskaitų apie faktinius pastebėjimus ir (ar) išvados dėl skirtų lėšų panaudojimo. Jeigu įgyvendinami valstybės ir regionų projektai, įgyvendinančioji institucija šį reikalavimą nustato projektų tinkamumo finansuoti vertinimo metu. Projektams, atrenkamiems konkurso būdu, projekto lėšų panaudojimo patikrinimo reikalavimai turi būti nustatyti Projektų finansavimo sąlygų apraše.

123. Mokėjimo prašymų patikra ir tvirtinimas atliekami vadovaujantis įgyvendinančiosios institucijos patvirtintu Mokėjimo prašymų patikros ir tvirtinimo tvarkos aprašu ir patikimo finansų valdymo principais.

124. Jeigu nustatoma, kad prie mokėjimo prašymo pateikti ne visi išlaidų pagrindimo ir (ar) išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai, įgyvendinančioji institucija raštu paprašo projekto vykdytojo pateikti trūkstamus dokumentus, nustatydamą terminą, per kurį dokumentai turi būti pateikti. Šis terminas neturi būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos ir ilgesnis kaip 15 darbo dienų, jeigu įgyvendinančioji institucija ir projekto vykdytojas bendru sutarimu nenusprendžia kitaip. Jeigu įgyvendinančioji institucija negali įvertinti išlaidų tinkamumo finansuoti dėl pateiktos ne visos informacijos ir (ar) jeigu išlaidų tinkamumui finansuoti įvertinti būtina atlikti patikrą projekto įgyvendinimo vietoje, įgyvendinančioji institucija raštu paprašo projekto vykdytojo pateikti trūkstamą informaciją ir (ar) atlieka patikrą vietoje. Tokiu atveju įgyvendinančioji institucija patvirtina tik tinkamą finansuoti išlaidų sumą, dėl kurios projekto vykdytojas pateikė išlaidų pagrindimo ir (ar) išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų kopijas.

125. Mokėjimo prašymų patikros ir tvirtinimo tvarkos apraše turi būti numatytos procedūros, kuriomis būtų užtikrintas šių nuostatų įgyvendinimas:

125.1. Mokėjimo prašymas tikrinamas ir tvirtinamas pildant Mokėjimo prašymų patikros ir tvirtinimo tvarkos apraše nustatytos formos patikros lapą.

125.2. Jeigu mokėjimo prašymą tikrina keli skirtingas funkcijas atliekantys darbuotojai (t. y. atsakingi už projekto vykdymo priežiūrą ir atsakingi už projekto finansinės dalies priežiūrą), turi būti užtikrintas pakankamas šių darbuotojų bendradarbiavimas, kad būtų išvengta situacijų, kai iš projekto vykdytojo pakartotinai prašoma atlikti mokėjimo prašymo tikslinimo veiksmus ir (ar) pateikti dokumentus.

126. Įgaliotam įgyvendinančiosios institucijos darbuotojui patvirtinus mokėjimo prašymą, apie tai raštu turi būti informuojamas projekto vykdytojas, t. y. nurodoma:

126.1. tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažinta mokėjimo prašyme nurodytų išlaidų suma;

126.2. tinkamomis finansuoti išlaidomis nepripažinta mokėjimo prašyme nurodytų išlaidų suma ir šio sprendimo priežastis;

126.3. informacija apie tai, kad tinkamomis finansuoti išlaidomis nepripažintą sumą, ištaisius nurodytus trūkumus, galima įtraukti į kitą mokėjimo prašymą;

126.4. pateikiama kita, įgyvendinančiosios institucijos nuomone, aktuali informacija.

127. Patvirtinus mokėjimo prašymą ir SFMIS naudojimo taisyklių nustatyta tvarka naudodamasi SFMIS, įgyvendinančioji institucija rengia ir pateikia paraišką asignavimų valdytojui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo mokėjimo prašymo registravimo dienos. Į vieną paraišką asignavimų valdytojui gali būti įtrauktos tik pagal vieną iš šių Taisyklių 135 punkte numatytų išlaidų apmokėjimo būdų apmokamos išlaidos.

Punkto pakeitimai:

Nr. 101, 2009-02-11, Žin., 2009, Nr. 19-770 (2009-02-19), i. k. 1091100NUTA00000101

128. Įgyvendinančiosios institucijos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui ir vyriausiajam buhalterui (buhalteriui) arba kitam įgyvendinančiosios institucijos vadovo įgaliotam asmeniui patvirtinus paraišką asignavimų valdytojui, vienas jos egzempliorius siunčiamas Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto programų, kuriose numatytos ES fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto bendrojo finansavimo lėšos, skirtos projektui finansuoti, asignavimų valdytojui (toliau vadinama – asignavimų valdytojas), o kitas saugomas įgyvendinančiojoje institucijoje.

129. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija gauna įgyvendinančiosios institucijos parengtą paraišką asignavimų valdytojui, kaip pagrindžiamąjį dokumentą atlikti mokėjimą. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija taip pat gauna elektroninį paraiškos asignavimų valdytojui variantą per SFMIS. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija prireikus turi teisę gauti iš įgyvendinančiosios institucijos išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų kopijas.

130. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija turi patikrinti gautą paraišką asignavimų valdytojui ir, jeigu ji tinkamai parengta, parengti ir pateikti mokėjimo paraišką Valstybės išdo departamentui per 5 darbo dienas nuo paraiškos asignavimų valdytojui gavimo užregistravimo dienos.

131. Tikrinimo metu paraišką asignavimų valdytojui tikrinantis darbuotojas įsitikina, ar:

131.1. paraiška asignavimų valdytojui užpildyta išsamiai ir tinkamai;

131.2. parašai atitinka įgaliotų asmenų parašų pavyzdžius;

131.3. visi paraiškos asignavimų valdytojui rekvizitai teisingi;

131.4. mokėjimas atliekamas neviršijant patvirtintos projektui lėšų sumos;

131.5. neviršytos atitinkamos veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonės ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto programų asignavimų sumos;

131.6. projektui skirtų lėšų ar jų dalies mokėjimas nėra sustabdytas.

132. Netinkamai parengtą paraišką asignavimų valdytojui ministerija ir (ar) kita valstybės institucija grąžina įgyvendinančiajai institucijai, nurodyma grąžinimo priežastis. Tokiu atveju įgyvendinančioji institucija, atsižvelgdama į pastabas, parengia ir pateikia naują paraišką asignavimų valdytojui.

133. Asignavimų valdytojas teikia mokėjimo paraiškas Valstybės išdo departamentui, kuris jas apmoka vadovaudamasis Valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės išdo

sąskaitos taisyklėmis, patvirtintomis finansų ministro 2000 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 195 (Žin., 2000, Nr. [65-1976](#); 2007, Nr. 90-3604). Informacija apie Valstybės išdo departamento atliktus mokėjimus VBAM sistemoje eksportuojama į SFMIS.

134. Įgyvendinančioji institucija, suderinusi su atsakinga ministerija, vadovujančiąja ir tvirtinančiąja institucijomis, gali nustatyti atrankinę įgyvendinamų projektų išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros tvarką.

PROJEKTO IŠLAIDŲ APMOKĖJIMO BŪDAI

135. Projekto išlaidos gali būti apmokamos dviem būdais: išlaidų kompensavimo ir (ar) sąskaitų apmokėjimo.

136. Kiekvienam projektui taikytinas išlaidų apmokėjimo būdas nustatomas projekto finansavimo ir administravimo sutartyje. Pirmenybė teiktina išlaidų kompensavimo būdui. Viename projekte gali būti derinami abu projekto išlaidų apmokėjimo būdai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [101](#), 2009-02-11, Žin., 2009, Nr. 19-770 (2009-02-19), i. k. 1091100NUTA00000101

137. Prieš sudarant projekto finansavimo ir administravimo sutartį, projekto vykdytojas turi atidaryti banke atskirą sąskaitą projektui skiriamoms lėšoms, jeigu numatoma už projektą išmokėti avansą ir (ar) taikyti sąskaitų apmokėjimo būdą.

Išlaidų kompensavimo būdas

138. *Neteko galios nuo 2009-02-20*

Punkto naikinimas:

Nr. [101](#), 2009-02-11, Žin., 2009, Nr. 19-770 (2009-02-19), i. k. 1091100NUTA00000101

139. Projekto vykdytojas pradeda įgyvendinti projektą iš projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų ir projekto finansavimo ir administravimo sutartyje nustatytu periodiškumu teikia įgyvendinančiai institucijai mokėjimo prašymus, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, ir prideda išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų patvirtintas kopijas. Projekto įgyvendinimo išlaidos kompensuojamos pagal projekto vykdytojo teikiamus mokėjimo prašymus.

140. Tinkamos finansuoti išlaidos pripažįstamos deklaruotinomis Europos Komisijai tą dieną, kai Valstybės išdo departamentas perveda projekto vykdytojui lėšas. Jeigu pagal vieną paraišką asignavimų valdytojui lėšos pervedamos ne vienu metu, taikoma vėliausio mokėjimo data. Valstybės išdo departamentui pervedus lėšas, įgyvendinančioji institucija Valstybės išdo departamento pervestų lėšų dalį kartu su projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų dalimi pagal išlaidų pripažinimo deklaruotinomis Europos Komisijai datą registruoja SFMIS, kaip deklaruotinas Europos Komisijai, ir įtraukia į atitinkamo laikotarpio išlaidų deklaracijas. Visos projekto tinkamos finansuoti išlaidos turi būti pripažintos deklaruotinomis Europos Komisijai ne vėliau kaip iki 2015 m. gruodžio 31 dienos.

Sąskaitų apmokėjimo būdas

141. *Neteko galios nuo 2009-02-20*

Punkto naikinimas:

Nr. [101](#), 2009-02-11, Žin., 2009, Nr. 19-770 (2009-02-19), i. k. 1091100NUTA00000101

142. Sąskaitų apmokėjimo būdas taikomas taip:

142.1. Projekto vykdytojas turi patikrinti kiekvieną rangovo, paslaugų teikėjo ar prekių tiekėjo pateiktą sąskaitą, jos atitiktį rangos, paslaugų teikimo ar prekių tiekimo sutarties

sąlygoms, patikrinti ir priimti atliktus darbus, suteiktas paslaugas ar patiektas prekes (išskyrus išankstinio apmokėjimo sąskaitą) ir, pasirašęs sąskaitą kaip tinkamą apmokėti, kartu su kitais reikalaujamais dokumentais pridėti prie mokėjimo prašymo ir pateikti įgyvendinančiajai institucijai sutartyje nustatytu periodiškumu. Taikant sąskaitų apmokėjimo būdą, išlaidoms pagrįsti su mokėjimo prašymu neteikiami išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai.

142.2. Projekto vykdytojas privalo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo lėšų gavimo į projekto finansavimo ir administravimo sutartyje nurodytą projekto sąskaitą dienos išmokėti gautas lėšas, nuosavas ir (ar) partnerio (-ių) lėšas projektui įgyvendinti (jeigu buvo įsipareigojęs skirti tam lėšų ir jos nebuvo pervestos anksčiau) rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui ir pateikti įgyvendinančiajai institucijai pranešimą apie apmokėjimą kartu su visų išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų patvirtintomis kopijomis.

142.3. Įgyvendinančioji institucija, gavusi projekto vykdytojo pranešimą apie lėšų išmokėjimą rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui, patikrina išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų kopijas.

142.4. Kartu su galutinio mokėjimo prašymu projekto vykdytojas privalo pateikti įgyvendinančiajai institucijai informaciją apie palūkanas, sukauptas projekto sąskaitoje, kuri nurodyta projekto finansavimo ir administravimo sutartyje. Projekto sąskaitoje sukauptų palūkanų dydžiu turi būti mažinama galutinio mokėjimo prašyme nurodyta finansuojamų išlaidų suma. Jeigu sukauptų palūkanų suma yra didesnė už galutinio mokėjimo prašyme deklaruojamą išlaidų sumą, perviršis turi būti grąžinamas.

143. Tinkamos finansuoti išlaidos iš projektui skirtų lėšų sumos ir projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų šaltinių pripažįstamos deklaruotinomis Europos Komisijai tą dieną, kai projekto vykdytojas perveda lėšas rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui (nors projekto vykdytojo lėšų dalis buvo pervesta prieš teikiant mokėjimo prašymą). Jeigu pagal tą pačią paraišką asignavimų valdytojui lėšos rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui pervedamos ne vienu metu, taikoma vėliausio mokėjimo data (kartu su atitinkama projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų dalimi). Pripažintas Europos Komisijai deklaruotinomis išlaidas įgyvendinančioji institucija pagal išlaidų pripažinimo deklaruotinomis Europos Komisijai datą registruoja SFMIS, kaip deklaruotinas Europos Komisijai, ir įtraukia į atitinkamo laikotarpio išlaidų deklaracijas. Visos projekto tinkamos finansuoti išlaidos turi būti pripažintos deklaruotinomis Europos Komisijai ne vėliau kaip iki 2015 m. gruodžio 31 dienos.

AVANSO MOKĖJIMAS

144. Viešųjų ir privačių juridinių asmenų įgyvendinamiems projektams finansuoti projekto finansavimo ir administravimo sutartyje gali būti numatytas avansas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [101](#), 2009-02-11, Žin., 2009, Nr. 19-770 (2009-02-19), i. k. 1091100NUTA00000101

145. Avanso projekto vykdytojui dydį nustato įgyvendinančioji institucija, atsižvelgdama į avanso mokėjimo poreikį, laiką ir šiuos aspektus:

145.1. projekto vykdytojo teisinę formą ir veiklos finansavimo specifiką;

145.2. projekte numatomus taikyti išlaidų apmokėjimo būdus;

145.3. projekto veiklas ir jų finansavimo planą;

145.4. projekto vykdytojo ir partnerių finansinę būklę;

145.5. kitus susijusius aspektus.

146. Visais atvejais avansas negali viršyti 30 procentų visos projektui įgyvendinti skirtos lėšų sumos.

147. Avansas mokamas remiantis projekto finansavimo ir administravimo sutartyje išdėstytomis avanso mokėjimo nuostatomis. Kartu su avanso mokėjimo prašymu privatūs juridiniai asmenys turi pateikti finansų įstaigos ar draudimo įmonės garantiją arba laidavimą dėl avanso sumos, viešieji juridiniai asmenys – finansų įstaigos ar draudimo įmonės garantiją

arba laidavimą dėl avanso sumos, jeigu avanso suma yra didesnė kaip 50000 litų (ši nuostata netaikoma biudžetinėms įstaigoms).

Punkto pakeitimai:

Nr. [101](#), 2009-02-11, Žin., 2009, Nr. 19-770 (2009-02-19), i. k. 1091100NUTA00000101

148. Kadangi avansu išmokėtos finansavimo lėšos nėra Europos Komisijai deklaruotinos išlaidos, avansu išmokėtą lėšų sumą įgyvendinančioji institucija pažymi SFMIS kaip iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto programų, skirtų veiksmų programų prioritetų įgyvendinimo priemonėms finansuoti, avansu pervestą sumą ir jos netraukia į atitinkamo laikotarpio išlaidų deklaraciją Europos Komisijai.

149. Gavęs avansą, projekto vykdytojas pradeda įgyvendinti projektą ir pirmąjį mokėjimo prašymą teikia įgyvendinančiajai institucijai ne vėliau kaip po 3 mėnesių nuo avanso gavimo dienos. Jeigu per 3 mėnesius nuo avanso gavimo dienos projekto vykdytojas nepradeda įgyvendinti projekto ir nepatiria išlaidų, praėjus nurodytiesiems 3 mėnesiams, per 5 darbo dienas jis privalo grąžinti avansą.

150. Baigęs įgyvendinti projekto veiklas, projekto vykdytojas deklaruoja įgyvendinančiajai institucijai visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas ir pateikia galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą bei auditoriaus išvadą (jeigu tai numatyta projekto finansavimo ir administravimo sutartyje). Jeigu įgyvendinančioji institucija, patikrinusi šiuos dokumentus, nustato, kad projekto vykdytojui buvo išmokėta mažiau lėšų, nei numatyta projekto finansavimo ir administravimo sutartyje ir pagal patvirtintus tinkamų finansuoti išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentus, trūkstamos lėšos jam pervedamos. Jeigu įgyvendinančioji institucija, patikrinusi šiuos dokumentus, nustato, kad išmokėta lėšų suma yra didesnė, nei būtina projektui įgyvendinti, ji, vadovaudamasi projekto finansavimo ir administravimo sutarties nuostatomis, pareikalauja, kad projekto vykdytojas grąžintų perviršį. Projekto sąskaitoje sukaupytų palūkanų dydžiu turi būti mažinama galutinio mokėjimo prašyme nurodyta finansuojamų išlaidų suma.

151. Tinkamos finansuoti avanso išlaidos pripažįstamos deklaruotinomis Europos Komisijai, kai projekto vykdytojui pagal jo ankstesnius mokėjimo prašymus pervesta suma (įskaitant avansą) yra lygi arba viršija projektui įgyvendinti skirtą lėšų sumą. Tinkamos finansuoti išlaidos pripažįstamos deklaruotinomis Europos Komisijai tą dieną, kai įgyvendinančioji institucija patvirtina projekto vykdytojo pateiktame mokėjimo prašyme nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti. Visos projekto tinkamos finansuoti išlaidos turi būti pripažintos deklaruotinomis Europos Komisijai ne vėliau kaip iki 2015 m. gruodžio 31 dienos.

VIII. PROJEKTŲ FINANSAVIMO IR ADMINISTRAVIMO SUTARČIŲ VYKDYMO PRIEŽIŪRA

PROJEKTŲ PATIKRA VIETOJE

152. Įgyvendinančioji institucija privalo atlikti kiekvieno projekto patikrą projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje bent kartą per projekto įgyvendinimo laikotarpį. Patikros vietoje neprivaloma atlikti, jeigu projekto tikslas yra parengti dokumentaciją. Jeigu įgyvendinančioji institucija neatliko projekto patikros vietoje, projekto vykdytojui negali būti išmokėtos projekto finansavimo lėšos pagal galutinį mokėjimo prašymą, išskyrus šiame Taisyklių punkte numatytą atvejį.

153. Įgyvendinančioji institucija atlieka planines ir neplanuotas patikras vietose taip:

153.1. Planines patikras vietose įgyvendinančioji institucija atlieka pagal parengtą ir patvirtintą metinį planą.

153.2. Neplanuotas patikras vietose įgyvendinančioji institucija gali atlikti esant įtarimui, kad projekto vykdytojo teikiama informacija yra netiksli, neišsami arba klaidinanti.

Neplanuotos patikros vietose gali būti atliekamos ir kitais įgyvendinančiosios institucijos nustatytais tikslais.

154. Įgyvendinančioji institucija turi parengti ir patvirtinti Projektų patikrų vietose planavimo ir atlikimo tvarkos aprašą, kuris atitiktų šiose Taisyklėse išdėstytus reikalavimus ir sudarytų sąlygas įgyvendinti šias nuostatas:

154.1. Patikros vietoje tikslas ir tikrinimo elementai turi būti dokumentuojami, t. y. nustatyti patikros vietoje lape. Atlikdami patikrą vietoje, įgyvendinančiosios institucijos darbuotojai pildo patikros vietoje lapą pagal Finansų ministerijos patvirtintą įgyvendinančios institucijos atliekamos projekto patikros vietoje (projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje) lapo formą.

154.2. Patikrą vietoje atlieka ne mažiau kaip 2 įgyvendinančiosios institucijos darbuotojai.

154.3. Įgyvendinančioji institucija gali tikrinti projekto vykdytojo ir jo partnerio (-ių) ūkinę veiklą tik tiek, kiek ji yra susijusi su tikrinamo projekto įgyvendinimu.

154.4. Įgyvendinančioji institucija turi raštu informuoti projekto vykdytoją apie patikrą vietoje likus ne mažiau kaip 3 darbo dienoms iki patikros vietoje atlikimo dienos. Jeigu išankstinis projekto vykdytojo informavimas apie planuojamą patikrą vietoje gali turėti neigiamos įtakos patikros vietoje rezultatams, įgyvendinančioji institucija patikrą vietoje gali atlikti prieš tai iš anksto neinformavusi projekto vykdytojo.

155. Per patikrą vietoje, atsižvelgiant į veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonės pobūdį ir įgyvendinančiosios institucijos nustatytą patikros vietoje tikslą ir apimtį, gali būti tikrinama, ar:

155.1. projekto vykdytojo įgyvendinančiajai institucijai pateiktoje paraiškoje, mokėjimo prašymuose ir projekto įgyvendinimo ataskaitose nurodyta informacija yra teisinga;

155.2. projekto vykdytojo kartu su mokėjimo prašymais teiktos išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų kopijos atitinka šių dokumentų originalus;

155.3. atlikti darbai, suteiktos paslaugos ir įsigytos prekės, už kuriuos projekto vykdytojas atsiskaitė įgyvendinančiajai institucijai;

155.4. nepasikeitė duomenys, turintys įtakos finansavimo poreikio nustatymui;

155.5. nėra padaryta ES ir nacionalinių teisės aktų pažeidimų, projekto vykdytojui įgyvendinant projektą;

155.6. projekto vykdytojas įgyvendina projekto viešinimo ir informavimo priemones;

155.7. projekto vykdytojas projekto apskaitą pagal projektus tvarko atskirai nuo projekto vykdytojo buhalterinės apskaitos;

155.8. projekto vykdytojas laikosi kitų projekto finansavimo ir administravimo sutarties sąlygų (jeigu jos yra nustatytos);

155.9. projekto vykdytojas laikosi aplinkosaugos ir lygių galimybių reikalavimų.

156. Kitus patikros vietoje elementus įgyvendinančioji institucija nustato papildydama patikros vietoje lapą ir atsižvelgdama į atitinkamos veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonės ir veiklos pagal šią priemonę pobūdį.

157. Įgyvendinančioji institucija, atlikusi patikrą vietoje, privalo supažindinti projekto vykdytoją su patikros vietoje lapu ir paprašyti, kad projekto vykdytojas pasirašytų ant patikros vietoje lapo. Jeigu projekto vykdytojo atstovas atsisako pasirašyti, patikrą atliekantis asmuo tai pažymi patikros vietoje lape.

158. Atlikę patikrą vietoje, įgyvendinančiosios institucijos darbuotojai parengia patikros vietoje ataskaitą (joje pateikiami patikros vietoje rezultatai, išvados ir rekomendacijos, kaip toliau įgyvendinti projektą, prireikus nustatomi privalomi nurodymai projekto vykdytojui) ir pabaigia pildyti įgyvendinančiosios institucijos atliekamos projekto patikros vietoje (projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje) lapo formą.

159. Patikros vietoje metu nustatę neesminių neatitikimų, kurie nepažeidžia projekto finansavimo ir administravimo sutarties ir gali būti ištaisyti projekto vykdytojo, įgyvendinančioji institucija suformuluoja rekomendacijas ir nustato terminą, per kurį šios

rekomendacijos turi būti įgyvendintos. Įgyvendinančioji institucija turi užtikrinti šių rekomendacijų įgyvendinimo priežiūrą.

160. Įtarus projekto finansavimo ir administravimo sutarties pažeidimų, įgyvendinančioji institucija atlieka šių Taisyklių IX skyriuje nustatytus veiksmus.

PROJEKTO ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS

161. Projektų vykdytojai, įgyvendindami iš Europos socialinio fondo finansuojamus projektus, privalo teikti įgyvendinančiajai institucijai tarpines projekto įgyvendinimo ataskaitas. Visi projektų vykdytojai privalo pateikti įgyvendinančiajai institucijai galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą, kuri teikiama kartu su galutiniu mokėjimo prašymu. Šių ataskaitų formas patvirtina Finansų ministerija.

162. Projekto vykdytojas, įgyvendindamas iš Europos socialinio fondo finansuojamą projektą, tarpines projekto įgyvendinimo ataskaitas teikia įgyvendinančiajai institucijai kasmet ne vėliau kaip per 30 dienų pasibaigus kalendoriniams metams. Išimties, susijusių su tarpinių ataskaitų teikimo terminais, gali būti numatomos projekto finansavimo ir administravimo sutartyje, jeigu įgyvendinančioji institucija nustato, kad teikti tarpinę ataskaitą, atsižvelgiant į projekto finansavimo pradžią (pvz., projekto finansavimo pradžia – gruodžio mėnuo), netikslinga.

163. Tarpinę projekto įgyvendinimo ataskaitą teikiama kaip informacija įgyvendinančiajai institucijai, siekiant užtikrinti Reglamento Nr. 1081/2006 10 straipsnyje išdėstytą nuostatą įgyvendinimą. Įgyvendinančioji institucija turi įsitikinti, kad pateikta informacija teisinga, ir gali paprašyti projekto vykdytojo patikslinti tarpinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

164. Įgyvendinęs projekto veiklas, projekto vykdytojas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų turi pateikti įgyvendinančiajai institucijai galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą kartu su galutiniu mokėjimo prašymu, jeigu projekto finansavimo ir administravimo sutartyje nenustatytas kitas galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos ir galutinio mokėjimo prašymo pateikimo terminas. Patikrinusi ir įvertinusi galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą, įgyvendinančioji institucija gali:

164.1. ją patvirtinti, išskyrus atvejus, kai galutiniame mokėjimo prašyme nurodytos projekto išlaidos yra apmokamos taikant sąskaitų apmokėjimo būdą ir (ar) kai įgyvendinančioji institucija nustato, kad išmokėta lėšų suma yra didesnė, nei būtina projektui įgyvendinti. Tokiu atveju sprendimas dėl galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos patvirtinimo priimamas tada, kai projekto vykdytojas pateikia įgyvendinančiajai institucijai visų galutiniame mokėjimo prašyme nurodytų išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų kopijas ir (ar) grąžina lėšų perviršį;

164.2. paprašyti projekto vykdytojo papildomos informacijos, nustatyti terminą, per kurį jis turi pateikti šią informaciją, ir (ar) nuspręsti atlikti projekto patikrą vietoje;

164.3. atmesti ataskaitą – išdėstyti atmetimo motyvus ir nustatyti terminą, per kurį projekto vykdytojas turi ištaisyti ataskaitos ir (ar) projekto įgyvendinimo trūkumus ir pateikti naują galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

165. Galutinis mokėjimo prašymas negali būti apmokamas, kol įgyvendinančioji institucija nepatikrina galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos. Tačiau ši ataskaita gali būti patvirtinama tada, kai yra apmokėtas galutinis mokėjimo prašymas, atsižvelgiant į šių Taisyklių 164.1 punkte nustatytus atvejus.

166. Jeigu projekto vykdytojas laiku nepateikia tarpinės ar galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos, įgyvendinančioji institucija turi raštu apie tai priminti jam ir nustatyti terminą, per kurį tarpinė ar galutinė projekto įgyvendinimo ataskaita turi būti pateikta. Jeigu projekto vykdytojas tarpinės ar galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos laiku nepateikia net ir po priminimo, įgyvendinančioji institucija gali inicijuoti projekto

finansavimo lėšų mokėjimo sustabdymą, sutarties nutraukimą ir (ar) išmokėtų lėšų arba jų dalies grąžinimą, kaip numatyta projekto finansavimo ir administravimo sutartyje.

PROJEKTO FINANSAVIMO IR ADMINISTRAVIMO SUTARTIES PAKEITIMAI

167. Neleidžiami jokie su įgyvendinančiąja institucija nesuderinti nukrypimai nuo planuoto projekto įgyvendinimo, keičiantys projekto apimtį, projekto išlaidas, pratęsiantys projekto įgyvendinimo laikotarpį ar kitaip keičiantys projektą ar projekto finansavimo ir administravimo sutartyje nustatytus projekto vykdytojo įsipareigojimus. Projekto vykdytojas privalo raštu informuoti įgyvendinančiąją instituciją apie visus pakeitimus, susijusius su projekto finansavimo ir administravimo sutartimi ir projekto įgyvendinimu.

168. Projekto finansavimo ir administravimo sutarties pakeitimai gali būti atliekami 3 būdais:

168.1. projekto vykdytojui raštu informavus įgyvendinančiąją instituciją apie pakeitimus šių Taisyklių 169 punkte nurodytais atvejais ir tvarka;

168.2. sutarties šalims pasirašant susitarimą dėl sutarties pakeitimo (toliau vadinama – papildomas susitarimas);

168.3. ministerijai ir (ar) kitai valstybės institucijai vienašališkai priėmus sprendimą šių Taisyklių 179 punkte numatytais atvejais.

169. Projekto vykdytojui pakanka raštu informuoti įgyvendinančiąją instituciją apie projekto pakeitimus, nenurodytus šių Taisyklių 170 punkte ir neturinčius esminio poveikio projekto apimčiai, tikslams ir uždaviniams. Pakeitimas įsigalioja nuo pranešimo gavimo dienos, jeigu įgyvendinančioji institucija per 15 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos nepateikia motyvuotų prieštaravimų dėl ketinamo atlikti pakeitimo ar jo dalies.

170. Projekto finansavimo ir administravimo sutartis turi būti keičiama sutarties šalims pasirašant papildomą susitarimą, kai:

170.1. būtina pakeisti projekto įgyvendinimo laikotarpį;

170.2. projekto išlaidų kategorijos sumos nukrypimas nuo projekto finansavimo ir administravimo sutartyje nustatytos sumos yra didesnis kaip 20 procentų, jeigu projektų finansavimo ir administravimo sutartyje nenustatyta mažesnė projekto išlaidų kategorijos galimo nuokrypio suma;

170.3. mažėja planuotos projekto stebėsenos rodiklių reikšmės. O projektų, finansuojamų iš Europos socialinio fondo, – jeigu stebėsenos rodiklių reikšmės mažėja daugiau kaip 10 procentų;

170.4. keičiasi projekto vykdytojo teisinė forma;

170.5. keičiasi projekto veiklos ir (ar) techniniai sprendimai, turintys esminę įtaką projekto apimčiai, tikslams ir uždaviniams;

170.6. yra kitų nenumatytų aplinkybių, turinčių esminę įtaką projekto apimčiai, tikslams ir uždaviniams;

170.7. ministerija ir (ar) kita valstybės institucija priima sprendimą skirti projektui papildomų lėšų.

171. Atsiradus šių Taisyklių 170 punkte nurodytoms aplinkybėms, projekto vykdytojas privalo raštu pateikti įgyvendinančiai institucijai prašymą pakeisti sutartį ir kartu su prašymu – visus prašymą pagrindžiančius įrodymus.

172. Įgyvendinančioji institucija šių Taisyklių 170 punkte nustatytais atvejais, gavusi projekto vykdytojo prašymą pakeisti projekto finansavimo ir administravimo sutartį, turi įvertinti prašymo aplinkybes ir ne vėliau kaip per 15 darbo dienų pateikti pastabas projekto vykdytojui arba pasiūlymą ministerijai ir (ar) kitai valstybės institucijai kartu su išvada dėl galimo sutarties keitimo, kurioje argumentuotai išdėsto savo nuomonę dėl projekto vykdytojo prašymo. Taip pat įgyvendinančioji institucija parengia ir pateikia ministerijai ir (ar) kitai valstybės institucijai papildomo susitarimo projektą (jeigu sutartis trišalė).

173. Įgyvendinančioji institucija, ministerija ir (ar) kita valstybės institucija taip pat gali inicijuoti projekto finansavimo ir administravimo sutarties keitimą, pateikdamos pasiūlymą šią sutartį pasirašiusioms šalims.

174. Sprendimą dėl projekto finansavimo ir administravimo sutarties keitimo šių Taisyklių 170 punkte numatytais atvejais priima ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, atsižvelgdamos į įgyvendinančiosios institucijos išvadą ir (ar) pasiūlymus. Sutarties keitimui paprastai pritariama, jeigu nustatoma, kad pakeitus sutartį projektas galėtų duoti tiek pat arba daugiau socialinės ir (ar) ekonominės naudos, taip pat geriau prisidėtų siekiant veiksmų programos tikslų. Priimdamos sprendimą, institucijos turi atsižvelgti į aplinkybes, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti teikdamas paraišką.

175. Įgyvendinančioji institucija, gavusi ir užregistravusi ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos sprendimą dėl sutarties pakeitimo, nedelsdama informuoja projekto vykdytoją. Jeigu projekto vykdytojo prašymas pakeisti sutartį atmetamas, įgyvendinančioji institucija išdėsto atmetimo motyvus informaciniam laiške.

176. Jeigu ministerija ir (ar) kita valstybės institucija projekto vykdytojo prašymą pakeisti projekto finansavimo ir administravimo sutartį patenkina arba patenkina su tam tikromis sąlygomis, įgyvendinančioji institucija prie rašto projekto vykdytojui prideda su ministerija ir (ar) kita valstybės institucija suderintą papildomą susitarimą. Rašte įgyvendinančioji institucija nurodo terminą, per kurį projekto vykdytojas turi pasirašyti papildomą susitarimą ir grąžinti jį įgyvendinančiajai institucijai. Jeigu projekto vykdytojas per nurodytąjį terminą neatsiunčia pasirašyto papildomo susitarimo arba neinformuoja įgyvendinančiosios institucijos apie aplinkybes, dėl kurių negalėjo jo pasirašyti, laikoma, kad jis nesutiko su pasiūlytu sutarties keitimu.

177. Jeigu projekto finansavimo ir administravimo sutartis yra dvišalė, šių Taisyklių 174–176 punktuose ministerijai ir (ar) kitai valstybės institucijai numatytus veiksmus atlieka įgyvendinančioji institucija.

178. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija ir įgyvendinančioji institucija gali pasirašyti susitarimą, kuriuo ministerija ir (ar) kita valstybės institucija išreiškia savo išankstinį pritarimą aiškiai apibrėžtiems papildomo susitarimo atvejams. Tokio susitarimo kopija turi būti pridedama prie įgyvendinančiosios institucijos vadovo arba jo įgalioto asmens ir projekto vykdytojo pasirašomo papildomo susitarimo. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija turi informuoti vadovaujančiąją instituciją apie tai, kokiems papildomo susitarimo atvejams ji duoda savo išankstinį pritarimą.

179. Ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos teisė vienašališku sprendimu pakeisti sutartį, kai ministerija ir (ar) kita valstybės institucija priima sprendimą sumažinti, sustabdyti arba nutraukti projekto finansavimą ir (ar) nutraukti projekto finansavimo ir administravimo sutartį ir (ar) pareikalauti grąžinti išmokėtas lėšas ar jų dalį dėl projekto finansavimo ir administravimo sutarties nuostatų nesilaikymo ar keičiasi Lietuvos Respublikos ir (ar) ES teisės aktų nuostatos, dėl kurių reikia keisti projekto finansavimo ir administravimo sutartį, turi būti numatyta projekto finansavimo ir administravimo sutartyje. Tuo atveju įgyvendinančioji institucija siunčia projekto vykdytojui ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos sprendimą pakeisti sutartį. Projekto vykdytojui nesutikus su sutarties pakeitimu arba nevykdant sutarties sąlygų, sutartis laikoma nutraukta.

KONKURENCIJOS, VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ, DARNAUS VYSTYMOSI, LYČIŲ LYGYBĖS IR NEDISKRIMINAVIMO PRINCIPŲ UŽTIKRINIMAS

180. Įgyvendinančioji institucija, vykdydama projektų įgyvendinimo priežiūrą, užtikrina Reglamento Nr. 1083/2006 9 straipsnyje išdėstyto suderinamumo principo taikymą. Pagal šiuos principus ES fondų finansuojamos veiklos sritys visais atvejais turi atitikti Europos Bendrijos steigimo sutartį, joje nustatytas priemones ir veiksmus, įskaitant konkurenciją,

viešųjų pirkimų sutarčių sudarymą, darnaus vystymosi, lyčių lygybės ir nediskriminavimo skatinimą.

181. Užtikrindama ES konkurencijos politikos, ypač valstybės pagalbos pagal Europos Bendrijos steigimo sutarties 87 straipsnio nuostatas, sąlygų laikymąsi, įgyvendinančioji institucija:

181.1. projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu nustato, ar finansuoti pagal atitinkamą veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonę pateiktam projektui yra taikomos Europos Bendrijos steigimo sutarties 87 straipsnio 1 dalies nuostatos; jeigu taip, ar tokios valstybės pagalbos priemonės yra suderinamos arba gali būti laikomos suderinamomis su ES bendrąja rinka pagal ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos patvirtintą Projektų finansavimo sąlygų aprašą arba kitą dokumentą, nustatantį reikalavimus valstybės pagalbos priemonėms, priimtą laikantis atitinkamų valstybės pagalbą reglamentuojančių ES teisės aktų nuostatų;

181.2. prižiūri, kad projekto finansavimas, kuris projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu buvo pripažintas ne valstybės pagalba, projekto įgyvendinimo metu, atliekant sutarties pakeitimus, netaptų valstybės pagalba;

181.3. prižiūri, kad projekto finansavimas, kuris projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu buvo pripažintas suderinamas su ES bendrąja rinka, projekto įgyvendinimo metu, atliekant sutarties pakeitimus ar skiriant papildomai lėšų, nepažeistų Europos Bendrijos steigimo sutarties 88 straipsnio 3 dalies ir 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 8 skyrius, 1 tomas, p. 339), nuostatų;

181.4. renka iš projekto vykdytojo, valstybės ir kitų institucijų bei įstaigų, visų kitų subjektų, kurie gali turėti reikiamos informacijos, informaciją apie gautą ir gaunamą valstybės pagalbą (jeigu projektui taikytinos valstybės pagalbos taisyklės);

181.5. bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, valstybės pagalbos teikėjais šioje srityje;

181.6. prižiūri, kad lėšos projektui finansuoti, pripažintos nesuderinamos su ES bendrąja rinka, būtų grąžinamos kartu su palūkanomis, kurias neteisėtos pagalbos susigrąžinimui nustato Europos Komisija.

182. Jeigu projekto vykdytojas yra perkančioji organizacija, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 2006, Nr. [4-102](#)), jis atsako už šio įstatymo nuostatų laikymąsi.

183. Projekto vykdytojas už projekto finansavimo lėšas numatomų įsigyti prekių, paslaugų arba darbų pirkimus (toliau vadinama – viešieji pirkimai) vykdo pagal pirkimų planą, kuris derinamas su įgyvendinančiąja institucija projekto finansavimo ir administravimo sutartyje nustatyta tvarka.

184. Įgyvendinančioji institucija, vykdydama Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo taisyklėse jai numatytas funkcijas, atlieka projekto vykdytojų vykdomų pirkimų priežiūrą vadovaudamasi jos parengtu ir patvirtintu Pirkimų priežiūros tvarkos aprašu, kuris užtikrina šių nuostatų laikymąsi:

184.1. Atliekant pirkimų priežiūrą, vadovaujantis rizikos analize, derinami išankstinės ir paskesnės priežiūros elementai. Išankstinė priežiūra atliekama derinant dokumentus su įgyvendinančiąja institucija prieš projekto vykdytojui priimančiam sprendimą dėl pirkimo paskelbimo, sutarties su laimėtoju sudarymo ir panašiai. Išankstinės priežiūros tikslas – galimų pirkimo procedūrų pažeidimų prevencija. Paskesnė priežiūra atliekama vykdant projekto vykdytojų pateiktų mokėjimo prašymų tikrinimą ir nustatant išlaidų atitiktį finansavimo reikalavimams. Siekdama užtikrinti spartų mokėjimo prašymų patikros ir tvirtinimo procesą, įgyvendinančioji institucija gali nuspręsti atlikti paskesnę pirkimų priežiūrą anksčiau, t. y. prieš projekto vykdytojui pateikiant mokėjimo prašymą.

184.2. Vykdydama pirkimų priežiūrą, įgyvendinančioji institucija turi imtis kompleksinių priemonių, t. y. vykdomą išankstinę ir paskesnę pirkimo dokumentų priežiūrą

turi papildyti sistemingai organizuojamas projektų vykdytojų mokymas ir įgyvendinančiosios institucijos rengiami ir skelbiami metodiniai dokumentai.

184.3. Įgyvendinančioji institucija turi užtikrinti operatyvų ir kompetentingą išvados dėl projekto Vykdytojo pateiktų tikrinti dokumentų pateikimą. Rekomenduojamas dokumentacijos derinimo terminas turi būti ne ilgesnis kaip 15 darbo dienų nuo tų dokumentų gavimo dienos. Jeigu projekto vykdytojo parengti dokumentai atmetami, įgyvendinančioji institucija turi raštu paaiškinti atmetimo motyvus.

184.4. Jeigu įgyvendinančioji institucija įtaria, kad viešojo pirkimo dokumentai ir (ar) procedūra neatitinka Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų, ji gali pasiūlyti projekto vykdytojui atlikti atitinkamus neatitikimo ištaisymo veiksmus arba raštu pasiūlyti jam kreiptis į Viešųjų pirkimų tarnybą prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės dėl konsultacijų viešojo pirkimo dokumentų ir (ar) pirkimo procedūrų atitikties įstatymo nuostatomis klausimais. Įgyvendinančioji institucija gali pati kreiptis į šią tarnybą dėl išvados apie viešojo pirkimo dokumentų ir (ar) viešojo pirkimo procedūrų atitikties įstatymo nuostatomis.

184.5. Įgyvendinančioji institucija turėtų pagal savo kompetenciją įsitikinti, ar:

184.5.1. rangos, paslaugų teikimo ar prekių tiekimo sutartys yra sudarytos neprieštaraujant Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis;

184.5.2. vykdant viešuosius pirkimus perkamos tos prekės, darbai ir paslaugos, kurias pirkti numatyta iš projekto finansavimo lėšų.

185. Iš projekto vykdytojų, numatančių organizuoti viešuosius pirkimus, iš anksto, atsižvelgiant į pirkimų planą, gali būti reikalaujama pateikti įgyvendinančiajai institucijai suderinti:

185.1. viešojo pirkimo skelbimo turinį ir pirkimo dokumentus;

185.2. viešojo pirkimo– pardavimo sutarties projektą;

185.3. kitą susijusią informaciją.

186. Projekto vykdytojas gali pradėti vykdyti viešųjų pirkimų procedūras dar iki pateikdamas paraišką, jeigu kitaip nenustatyta Projektų finansavimo sąlygų apraše. Visais atvejais įgyvendinančioji institucija, iki patvirtinant išlaidų tinkamumą finansuoti, turi patikrinti, ar buvo tinkamai laikomasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatytų principų.

187. Tuo atveju, kai projekto vykdytojas nėra perkančioji organizacija pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatas, Finansų ministerija patvirtina Ūkio subjektų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo ir priežiūros tvarkos aprašą. Įgyvendinančioji institucija pagal savo kompetenciją atlieka pirkimų priežiūrą, remdamasi Ūkio subjektų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo ir priežiūros tvarkos aprašu ir užtikrindama šių Taisyklių 184.1– 184.3 punktuose išdėstytų nuostatų laikymąsi.

188. Siekdama užtikrinti Reglamento Nr. 1083/2006 16 ir 17 straipsniuose numatytų darnaus vystymosi, lyčių lygybės ir nediskriminavimo principų įgyvendinimą, įgyvendinančioji institucija:

188.1. atlikdama projekto tinkamumo finansuoti vertinimą, tikrina, ar projektas nepažeidžia ir nepažeis atitinkamų darnaus vystymosi, lyčių lygybės ir nediskriminavimo užtikrinimo principų;

188.2. vadovaudamasi projekto įgyvendinimo ataskaitomis ir patikrų vietose rezultatais, stebi, ar skirtos lėšos naudojamos tinkamai ir laikantis darnaus vystymosi, lyčių lygybės ir nediskriminavimo užtikrinimo principų, taip pat įsipareigojimų, numatytų projekto finansavimo ir administravimo sutartyje.

PROJEKTŲ UŽBAIGIMAS

189. Projekto finansavimas laikomas baigtu, kai įgyvendinančioji institucija patvirtina galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

190. Įgyvendinęs projektą, projekto vykdytojas projekto finansavimo ir administravimo sutartyje nustatyta tvarka ir terminais teikia įgyvendinančiajai institucijai informaciją apie Reglamento Nr. 1083/2006 55 ir 57 straipsniuose išdėstytų reikalavimų įgyvendinimą. Jeigu šiuose straipsniuose numatytu laikotarpiu nustatoma, kad buvo gauta pajamų, į kurias nebuvo atsižvelgta projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu, tokias pajamas projekto vykdytojas turi grąžinti į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą.

IX. NETINKAMAI ĮGYVENDINAMI PROJEKTAI IR PAŽEIDIMAI

NETINKAMAI ĮGYVENDINAMI PROJEKTAI

191. Jeigu projekto vykdytojas, įgyvendindamas projektą, nesilaiko projekto finansavimo ir administravimo sutarties sąlygų, įgyvendinančioji institucija turi teisę inicijuoti, o ministerija ir (ar) kita valstybės institucija turi teisę vienašaliu sprendimu sumažinti, sustabdyti arba nutraukti projekto finansavimą ir (ar) nutraukti projekto finansavimo ir administravimo sutartį ir (ar) pareikalauti grąžinti sumokėtas lėšas ar jų dalį.

192. Jeigu įtariama, kad projekto vykdytojas, įgyvendindamas projektą, nesilaikydamas projekto finansavimo ir administravimo sutarties sąlygų, taip pat pažeidė Lietuvos Respublikos ir (ar) ES teisės aktus ir dėl to atsirado ar galėjo atsirasti Lietuvos Respublikos valstybės ir (ar) ES biudžeto nuostolių, patyrus nepagrįstų išlaidų, šiose Taisyklėse nustatyta tvarka atliekamas įtariamo pažeidimo tyrimas ir nustatomas arba nenustatomas pažeidimas.

PAŽEIDIMŲ TYRIMAS IR NUSTATYMAS

193. Pažeidimus įtarti gali kiekvienas ES fondų paramą administruojančios institucijos darbuotojas, vykdydamas projektų administravimo ir finansavimo sutarčių priežiūros, kontrolės arba audito veiklas.

194. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, vadovaujančioji ir tvirtinančioji institucijos, įtarusios pažeidimą ir (ar) gavusios informacijos apie įtariamus pažeidimus iš Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės, Europos Komisijos, Europos audito rūmų, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos ir trečiųjų šalių, šią informaciją persiunčia įgyvendinančiajai institucijai.

195. Įtariamus pažeidimus tiria ir nustato įgyvendinančioji institucija, vadovaudamasi Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės, nuostatomis.

196. Neturintys finansinių pasekmių (dėl to nepatirta ES biudžeto nuostolių darant nepagrįstas išlaidas) pažeidimai, kurie neturi nusikalstamos veikos požymių ir gali būti ištaisomi prieš išmokant lėšas projekto vykdytojui, tiriami, nustatomi ir ištaisomi laikantis proporcingumo principo, t. y. jeigu įgyvendinančioji institucija, atlikusi pažeidimo tyrimą, nustato pažeidimą, kurį jos nuomone, galima ištaisyti, ji ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu informuoja projekto vykdytoją apie nustatytą pažeidimą ir nustato projekto vykdytojui terminą, per kurį nustatytieji pažeidimai turi būti ištaisyti ir apie atliktus veiksmus raštu informuota įgyvendinančioji institucija.

197. Įgyvendinančioji institucija, atlikusi įtariamo pažeidimo tyrimą ir nustačiusi pažeidimą, kurio, jos nuomone, ištaisyti neįmanoma, priima sprendimą:

197.1. siūlyti ministerijai ir (ar) kitai valstybės institucijai nutraukti projekto finansavimo ir administravimo sutartį ir pareikalauti grąžinti sumokėtas lėšas;

197.2. siūlyti ministerijai ir (ar) kitai valstybės institucijai sumažinti projekto finansavimą ir (ar) pareikalauti grąžinti sumokėtų lėšų dalį;

197.3. siūlyti ministerijai ir (ar) kitai valstybės institucijai išskaičiuoti sumokėtą lėšų dalį iš projekto vykdytojo pateikiamų mokėjimo prašymų;

197.4. pateikti ministerijai ir (ar) kitai valstybės institucijai kitus pasiūlymus.

198. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, gavusios įgyvendinančiosios institucijos pasiūlymą, nedelsdamos, bet ne vėliau kaip per 15 darbo dienų išnagrinėja jį ir priima sprendimą:

198.1. nutraukti projekto finansavimo ir administravimo sutartį ir pareikalauti grąžinti sumokėtas lėšas;

198.2. sumažinti projekto finansavimą ir (ar) pareikalauti grąžinti sumokėtų lėšų dalį;

198.3. išskaičiuoti sumokėtą lėšų dalį iš projekto vykdytojo pateikiamų mokėjimo prašymų;

198.4. priimti kitus sprendimus.

199. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija nedelsdamos, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo dėl pažeidimo priėmimo dienos apie priimtą sprendimą informuoja įgyvendinančiąją instituciją ir projekto vykdytoją. Tuo atveju, jeigu projekto finansavimo ir administravimo sutartis yra dvišalė, šių Taisyklių 198 punkte nustatytas veiklas atlieka ir sprendimus priima įgyvendinančioji institucija.

X. DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS IR PRIEINAMUMAS

200. Vadovaujančioji, tvirtinančioji institucijos, ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, taip pat įgyvendinančiosios institucijos ir projektų vykdytojai visų su veiksmų programų įgyvendinimu susijusių dokumentų saugojimą organizuoja vadovaudamiesi Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 1997 m. rugpjūčio 15 d. įsakymu Nr. 38 (Žin., 1997, Nr. [78-2006](#)).

201. Visais atvejais, atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1083/2006 90 straipsnio nuostatas, turi būti sudaryta galimybė Europos Komisijos ir Audito rūmų atsakingiems pareigūnams susipažinti su visais dokumentais 3 metus nuo veiksmų programų užbaigimo.

202. Šių Taisyklių 200 punkte nurodytos institucijos ir projektų vykdytojai privalo užtikrinti su veiksmų programų įgyvendinimu susijusių dokumentų saugumą ir prieinamumą vadovaujančiosios, tvirtinančiosios institucijų, ministerijų ir (ar) kitų valstybės institucijų, audito institucijų, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės, Europos Komisijos ir Europos audito rūmų, įgyvendinančiųjų institucijų atstovams.

203. Projekto vykdytojas privalo saugoti:

203.1. paraiškos ir jos priedų kopijas;

203.2. paraiškos keitimo dokumentų kopijas;

203.3. projekto finansavimo ir administravimo sutarties ir visų papildomų susitarimų originalus;

203.4. tarpinių ataskaitų (jeigu jos rengiamos), galutinių projekto įgyvendinimo ataskaitų ir jų priedų kopijas ir kitus susijusius dokumentus;

203.5. mokėjimo prašymų kopijas, išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentų originalus;

203.6. susirašinėjimo su įgyvendinančiąja institucija, ministerija ir (ar) kita valstybės institucija dokumentų kopijas;

203.7. pirkimų vykdymo dokumentų originalus arba kopijas;

203.8. įgyvendintų viešumo priemonių įrodymo dokumentus.

204. Įgyvendinančioji institucija privalo saugoti:

204.1. su projektų planavimu susijusių dokumentų originalus arba kopijas;

- 204.2. kvietimų teikti paraiškas dokumentų kopijas;
- 204.3. paraiškų registravimo ir vertinimo dokumentų originalus;
- 204.4. paraiškų (įskaitant ir vertinimo metu atmestas paraiškas) ir jų priedų originalus;
- 204.5. paraiškų keitimo dokumentų originalus;
- 204.6. informacinių raštų apie projektų paraiškų atmetimą kopijas;
- 204.7. visų susirašinėjimo su pareiškėju dokumentų kopijas;
- 204.8. mokėjimo prašymų originalus, išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentų patvirtintas kopijas;
- 204.9. visų susirašinėjimo su vadovaujančiąja, tvirtinančiąja ir audito institucijomis, ministerija ir (ar) kita valstybės institucija dokumentų originalus arba kopijas.
- 205. Įgyvendinančioji institucija privalo turėti kiekvieno patvirtinto projekto bylą, kurioje saugomi visi su projekto įgyvendinimu susiję dokumentai:
 - 205.1. projekto finansavimo ir administravimo sutarties ir papildomų susitarimų originalai;
 - 205.2. prašymų pakeisti projekto finansavimo ir administravimo sutartį ir sprendimų dėl projekto finansavimo ir administravimo sutarties pakeitimo originalai arba kopijos ir kiti susiję dokumentai;
 - 205.3. mokėjimo prašymų, jų priedų, jų patikros ir tvirtinimo lapų originalai;
 - 205.4. paraiškų asignavimų valdytojui originalai;
 - 205.5. lėšų išmokėjimo projektų vykdytojams ir rangovams, prekių tiekėjams ar paslaugų teikėjams pagrindimo dokumentų kopijos;
 - 205.6. projekto įgyvendinimo tarpinių ir galutinių projektų įgyvendinimo ataskaitų ir jų priedų originalai;
 - 205.7. patikrų vietose ataskaitų originalai;
 - 205.8. susirašinėjimo su projekto vykdytoju dokumentų kopijos.
- 206. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija privalo saugoti:
 - 206.1. su veiksmų programų planavimu ir įgyvendinimo koordinavimu susijusių dokumentų kopijas;
 - 206.2. su projektų ir lėšų planavimu susijusių dokumentų originalus arba kopijas;
 - 206.3. kvietimų teikti paraiškas dokumentų originalus;
 - 206.4. su paraiškų vertinimu ir atranka susijusių dokumentų originalus arba kopijas;
 - 206.5. sprendimų dėl projekto finansavimo originalus arba kopijas;
 - 206.6. projekto finansavimo ir administravimo sutarties ir papildomų susitarimų originalus;
 - 206.7. prašymų pakeisti projekto finansavimo ir administravimo sutartį, sprendimų dėl projekto finansavimo ir administravimo sutarties pakeitimo originalus arba kopijas ir kitus susijusius dokumentus;
 - 206.8. gautų paraiškų asignavimų valdytojui originalus;
 - 206.9. mokėjimo paraiškų Valstybės išdo departamentui kopijas;
 - 206.10. visų susirašinėjimo su vadovaujančiąja, tvirtinančiąja, įgyvendinančiąja, audito institucijomis ir projektų vykdytojais dokumentų kopijas;
 - 206.11. visų susirašinėjimo su Europos Komisija ir kitomis valstybės institucijomis dėl veiksmų programų įgyvendinimo dokumentų kopijas;
 - 206.12. ataskaitų, teikiamų vadovaujančiajai ir tvirtinančiajai institucijoms, kopijas;
 - 206.13. mokėjimo prognozių, teikiamų tvirtinančiajai institucijai, kopijas;
 - 206.14. informaciją apie jai priskirtų veiksmų programų prioritetų įgyvendinimo priemonių grąžintas, grąžintinas ir išieškotinas lėšas ir kitus susijusius dokumentus.
- 207. Tvirtinančioji institucija privalo saugoti:
 - 207.1. visų susirašinėjimo su Europos Komisija ir kitomis valstybės institucijomis dėl veiksmų programų įgyvendinimo dokumentų originalus arba kopijas;
 - 207.2. ataskaitų, teikiamų Europos Komisijai, kopijas;
 - 207.3. mokėjimo paraiškų, teikiamų Europos Komisijai, kopijas;

207.4. mokėjimo prognozių, teikiamų Europos Komisijai, kopijas;

207.5. atliktų patikrinimų ataskaitų originalus ir kitus susijusius dokumentus.

208. Vadovaujančioji institucija privalo saugoti:

208.1. ataskaitų, teikiamų Europos Komisijai, kopijas;

208.2. visų susirašinėjimo su tvirtinančiąja institucija, ministerijomis ir (ar) kitomis valstybės institucijomis, įgyvendinančiosiomis, audito institucijomis ir projektų vykdytojais dokumentų originalus arba kopijas;

208.3. visų susirašinėjimo su Europos Komisija ir kitomis valstybės institucijomis dėl veiksmų programų įgyvendinimo dokumentų originalus arba kopijas;

208.4. atliktų patikrinimų ataskaitų originalus ir kitus dokumentus.

XI. SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

209. Pareiškėjai ir projektų vykdytojai turi teisę apskusti įgyvendinančiosios institucijos, ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos, vadovaujančiosios ir tvirtinančiosios institucijų veiksmus arba neveikimą, susijusius su paraiškos vertinimu, atranka, sprendimo dėl finansavimo arba nefinansavimo priėmimu ir projekto įgyvendinimu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (Žin., 1999, Nr. [60-1945](#); 2006, Nr. 77-2975) nustatyta tvarka.

210. Įgyvendinančiosios institucijos veiksmus arba neveikimą, susijusius su paraiškos naudos ir kokybės vertinimu ir atranka, pareiškėjas gali apskusti ministerijai ir (ar) kitai valstybės institucijai raštu per 10 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius įgyvendinančiosios institucijos veiksmus arba neveikimą. Ministerija ir (ar) kita valstybės institucija, gavusios pareiškėjo skundą, nagrinėja jį vadovaudamosi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka. Jeigu ministerija ir (ar) kita valstybės institucija nusprendžia, kad įgyvendinančiosios institucijos veiksmai buvo teisėti ir pagrįsti, jos apie tai informuoja pareiškėją. Jeigu ministerija ir (ar) kita valstybės institucija nusprendžia, kad yra pagrindo manyti, jog įgyvendinančiosios institucijos veiksmai yra nepagrįsti, jos gali raštu įpareigoti įgyvendinančiąją instituciją pakartoti vertinimo procedūrą arba atlikti kitus veiksmus. Tokiu atveju ministerija ir (ar) kita valstybės institucija nustato terminą, per kurį vertinimo procedūra turi būti pakartota arba atlikti kiti veiksmai, ir apie priimtą sprendimą informuoja pareiškėją.

211. Pareiškėjas ir projekto vykdytojas turi teisę apskusti vadovaujančiajai institucijai įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą, susijusius su paraiškos administracinės atitikties vertinimu, projekto tinkamumo finansuoti vertinimu ir (ar) įgyvendinamam projektui, per 10 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą. Vadovaujančioji institucija, gavusi pareiškėjo arba projekto vykdytojo skundą, nagrinėja jį Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka. Nusprendusi, kad skundas nepagrįstas, vadovaujančioji institucija apie tai informuoja pareiškėją ar projekto vykdytoją. Jeigu vadovaujančioji institucija nusprendžia, kad skundas pagrįstas, ji raštu įpareigoja įgyvendinančiąją instituciją imtis atitinkamų veiksmų, nustato veiksmų atlikimo terminus ir informuoja apie tai pareiškėją ar projekto vykdytoją.

212. Pareiškėjas ar projekto vykdytojas, nesutikdamas su įgyvendinančiosios institucijos, ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos ar vadovaujančiosios institucijos sprendimais ar veiksmais, gali kreiptis į teismą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

213. Vadovaujančioji institucija, įgyvendinančiosios institucijos, ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos vietoj šių Taisyklių 8, 9, 18, 19, 33, 41, 46, 55, 94, 123, 154, 184 punktuose nurodytų atskirų teisės aktų, reglamentuojančių vidaus procedūras, gali pasitvirtinti ES struktūrinės paramos administravimo procedūrų vadovus, kuriuose būtų aprašytos visos atitinkamos institucijos atliekamos šiose Taisyklėse nustatytos procedūros:

- 213.1. valstybės projektų planavimas;
- 213.2. informacijos teikimas pareiškėjams ir projektų vykdytojams;
- 213.3. SFMIS naudojimas;
- 213.4. paraiškų registravimas;
- 213.5. paraiškų vertinimas;
- 213.6. projektų atranka;
- 213.7. mokėjimo prašymų tikrinimas ir tvirtinimas;
- 213.8. projektų patikrų vietose planavimas ir atlikimas;
- 213.9. pirkimų priežiūra;
- 213.10. kitos šiose Taisyklėse numatytos procedūros.

214. Vadovaujančioji institucija, vadovaudamasi Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų taisyklių 8.1.1.1 punkto nuostatomis, nustato savo atsakomybe pavestų užduočių, susijusių su Reglamento Nr. 1083/2006 60 straipsnyje nustatytų vadovaujančiosios institucijos funkcijų atlikimu, vykdymo reikalavimus ir, tikrindama ministerijų ir (ar) kitų valstybės institucijų, atliekančių tarpinių institucijų funkcijas, taip pat įgyvendinančiųjų institucijų vidaus sistemas, teikia rekomendacijas, kaip patobulinti šias sistemas.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [101](#), 2009-02-11, Žin., 2009, Nr. 19-770 (2009-02-19), i. k. 1091100NUTA00000101

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. 1443 "Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo